

Budsjettnemnda for jordbruket
15.04.2004

Utredning nr. 1

Jordbrukets totalregnskap 2002 og 2003
Jordbrukets totalbudsjett 2004
Registrerte og normaliserte tall

Innholdsfortegnelse

1	INNLEDNING	1
1.1	GENERELT	1
1.2	TIMER PR. ÅRSVERK	1
1.3	VARIASJON MELLOM ÅR SOM SKYLDES ENDRET UT BETALINGSTIDSPUNKT, FORSKJELLIGE REGNSKAPSPRINSIPPER OG OPP- OG NEDBYGGING AV FONDSKAPITAL	1
1.4	REALRENTE PÅ LÅNT KAPITAL	4
1.5	TOTALKALKYLEN OG SKATT	5
1.6	ENDRINGER SOM FØLGE AV LANDBRUKSUNDERSØKELSEN 2002	7
1.7	JORDBRUKSBEDRIFTER.....	8
2	SAMMENDRAG AV UTVIKLINGEN I NORMALISERTE REGNSKAP FRA 1998 TIL BUDSJETT 2003.10	
3	REGISTRERTE OG BUDSJETTERTE TALL FOR PERIODEN 2000 – 2003	13
3.1	UTVIKLINGEN FRA ÅR TIL ÅR I FØLGE BEREGNINGENE I 2004	13
3.1.1	<i>Forklaring til de største endringene fra 2002 til 2003</i>	14
3.1.2	<i>Forklaring til de største endringene fra 2003 til 2004</i>	15
3.2	BEREGNING AV TAP PÅ GRUNN AV MARKEDSOVERSKUDD.....	16
4	SAMMENLIGNING MED FJORÅRETS BEREGNINGER	19
4.1	ÅRET 2002.....	20
4.2	ÅRET 2003.....	21
5	KOSTNADSUTVIKLINGEN I OMSETNINGSLEDDENE	24
5.1	ORGANISASJONENES TOTALE KOSTNADER	24
5.1.1	<i>Total aktivitet</i>	25
5.1.2	<i>Antall ansatte</i>	26
5.1.3	<i>Anleggsstruktur</i>	26
5.1.4	<i>Enhetskostnader</i>	27
5.1.5	<i>Kjøttens samvirkets normerte slaktekostnad</i>	28
6	REGISTRERTE REGNSKAPER - OVERSIKT	29
6.1	TABELLER SOM GJELDER REGISTRERTE REGNSKAPER.....	30
6.2	FORBRUKSTABELLER	54
6.3	UTVIKLINGEN I ARBEIDSFORBRUKET	56
7	NORMALISERTE REGNSKAPER	57
7.1	INNLEDNING	57
7.2	GENERELT OM BAKGRUNN OG FRAMGANGSMÅTE FOR NORMALISERTE REGNSKAPER.....	57
7.3	GENERELT OM BEREGNINGSPRINSIPPENE	58
7.4	BEGRENSNINGER	58
7.5	NÆRMERE OM PRINSIPPENE SOM ER LAGT TIL GRUNN VED NORMALISERINGEN	58
7.5.1	<i>Planteproduksjonspostene</i>	58
7.5.2	<i>Normalisering av husdyrproduksjonspostene</i>	59
7.5.3	<i>Endringer i husdyrbestanden</i>	60
7.5.4	<i>Normalisering av kostnadspostene</i>	60
7.5.5	<i>Direkte tilskudd</i>	60
7.5.6	<i>Renter på lånt kapital</i>	60
7.6	RESULTATER AV BEREGNINGENE.....	61
7.6.1	<i>Sammendrag av normaliserte regnskaper</i>	61
7.6.2	<i>Jordbrukets økonomiske resultat ifølge normaliserte regnskaper</i>	63
7.7	SAMMENLIGNING MED FJORÅRETS BEREGNINGER.....	64
7.7.1	<i>Nærmere om utviklingen i normalårsavlingene</i>	64
8	UTVALG AV TABELLER FRA NORMALISERTE REGNSKAPER	67

1 Innledning

1.1 Generelt

Totalkalkylen for jordbruket 2004 omfatter:

- Revidert regnskap 2002
- Foreløpig regnskap 2003
- Budsjett 2004

I denne utredningen presenteres en oversikt over resultatene fra Totalkalkylen 2004 med vedleggstabeller og sammendragstabeller fra beregninger med både registrerte og normaliserte tall. Det er videre tatt med tabeller som viser forbruksutviklingen for kjøtt og egg og en tabell som viser det registrerte arbeidsforbruket. De registrerte tallene skal vise faktiske inntekter og utgifter i de enkelte år. Dette betyr at det kan være store variasjoner i inntektene mellom ulike år pga. varierende vær- og avsetningsforhold. Dette er det viktig å være klar over når en tar for seg utviklingen i resultatmålene fra år til år i de registrerte regnskapstallene. Disse variasjonene er forsøkt eliminert ved beregningen av normaliserte regnskapstall. Normaliserte regnskaper er presentert i et eget kapittel.

Det er også med et eget kapittel om kostnadsutviklingen i omsetningsleddene for melk, kjøtt og egg.

Utredningen inneholder videre en sammenligning av fjorårets beregninger med årets beregninger for årene 2002 og 2003. Dette gjelder både for registrerte og normaliserte regnskaper.

1.2 Timer pr. årsverk

Ved jordbruksoppgjøret 2001 ble det bestemt at Budsjettnemnda til forhandlingene i 2002 skulle ta hensyn til reduksjon i timetallet pr. årsverk i jordbruket som oppfølging av utvidet ferie i andre sektorer. Det er regnet 1875 timer pr. årsverk i årene 1990 – 2000, 1860 timer i 2001 og 1845 timer i 2002 - 2004. Dette er innarbeidet i oversikten over utviklingen i arbeidsforbruket i kapittel 6.3.

1.3 Forklaring til variasjon mellom år

Noen poster i Totalkalkylen viser variasjon fra år til år som i noen grad skyldes endrede utbetalingstidspunkt og regnskapsrutiner. Noen slike periodiseringsforhold er nærmere omtalt nedenfor.

Utbetalinger til avløserordningen i jordbruket

Helt på slutten av 2002 ble det utbetalt 180 millioner kroner som et økt forskudd på utbetalinger til avløserordningen i jordbruket for 2003. Dette ble gjort som et engangstilfelle, og påvirket ikke bondens rett til avløsertilskudd det enkelte år. Framskyvingen hadde en positiv likviditetseffekt for den enkelt bruker, og hadde ellers ikke betydning for det økonomiske resultatet i jordbruket. Totalkalkylen følger ikke

kontantprinsippet og for at denne framskyvingen ikke skulle gi en kunstig periodiseringseffekt mellom 2002 og 2003 ble det økte forskuddet ført sammen med restutbetalingen i 2003.

Kjøp og salg av melkekvoter

De som selger melkekvote i de ordinære salgsrundene om høsten, får oppgjøret etter årsskiftet. I Totalkalkylen føres inntektene fra salget på det året salget skjer, dvs. et år før utbetalingen og belastning i statsregnskapet. Utbetalingen og belastningen i statsregnskapet i 2003 skjedde med overførte beløp fra 2002. Finansiering av kvotekjøp vil fra runden i 2003 skje med midler fra omsetningsavgiften. I Totalkalkylen er det for 2004 ført 0 mill. kroner fordi en regner med at kjøp og salg av melkekvoter skal gå opp i opp dette året.

Tabell 1.1 Kjøp og salg av melkekvoter. Føring i Totalkalkylen og belastning i statsregnskapet. Mill. kroner

	1999	2000	2001	2002	2003	2004
Inntektsført i Totalkalkylen	189	668	112	3	1	0
Belastning statsregnskapet	149	721	-60	150	158	0

Fondsendinger i prisutjevningsordningen for melk

I 2002 minket kapitalbeholdningen i prisutjevningsordningen med ca 36 mill. kroner og i 2003 økte den med 49,6 mill. kroner. SLF har opplyst at de sikter seg inn på en kapitalbeholdning på ca 110 mill. kroner per 31.12.04. Dette tilsvarer en oppbygging i 2004 på ca. 60,8 mill. kroner.

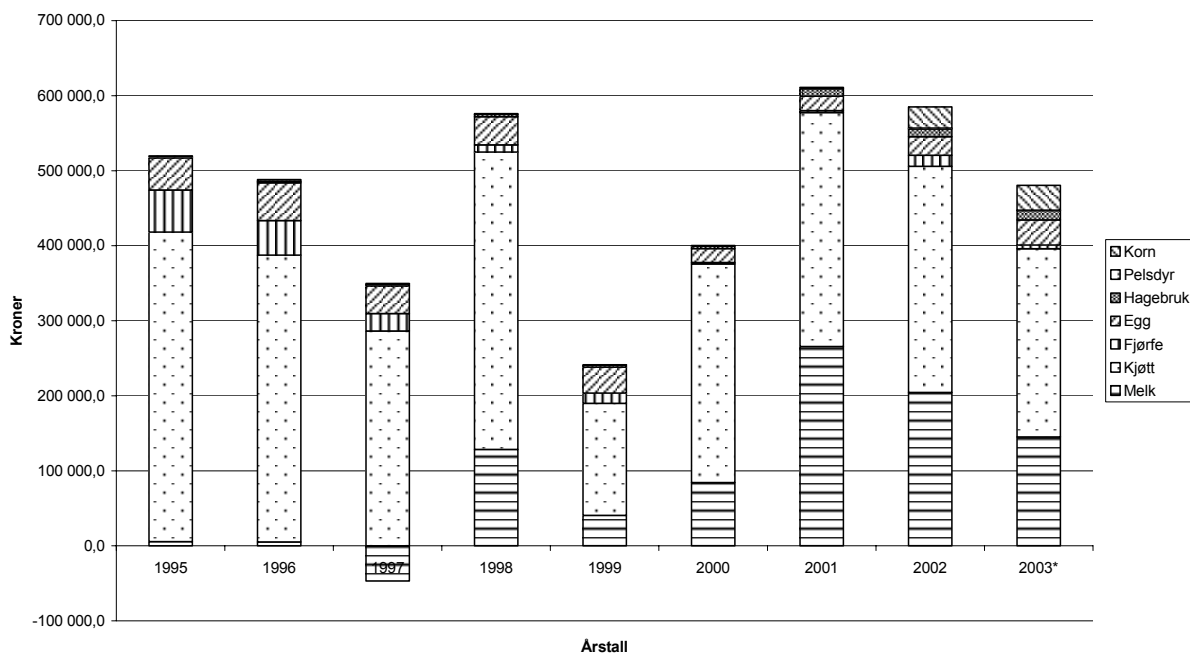
Samlede endringer i omsetningsavgiftsfondene

Tabell 1.2 nedenfor viser en sammenstilling av data om kapitaloppbygging og nedbygging i fondene for omsetningsavgift. I tillegg til mottatt omsetningsavgift i løpet av et år og utbetalte bevilgninger til omsetningstiltak samme år, vil renteinntekter og administrasjonskostnader også innvirke noe på fondenes størrelse. Netto renteinntekter er regnet som en rest i neste tabell.

Tabell 1.2 Omsetningsavgiftsfondene totalt, 1000-kroner

	Endring i året	Fondene per 31.12	Mottatt omsetningsavgift	Utbetalinger	Renteinntekter - administrasjonsk.
1995	-46 734	519 662	266 758	316 748	3 256
1996	-31 456	488 206	227 770	278 438	19 212
1997	-185 123	303 083	373 486	568 043	9 434
1998	273 093	576 176	878 983	623 574	17 684
1999	-334 799	241 377	831 205	1 184 070	18 066
2000	158 965	400 342	778 760	628 204	8 409
2001	210 596	610 938	460 056	265 125	15 665
2002	-25 815	585 123	355 200	408 563	46 814
2003*	-104 573	480 550	310 498	426 247	29 169

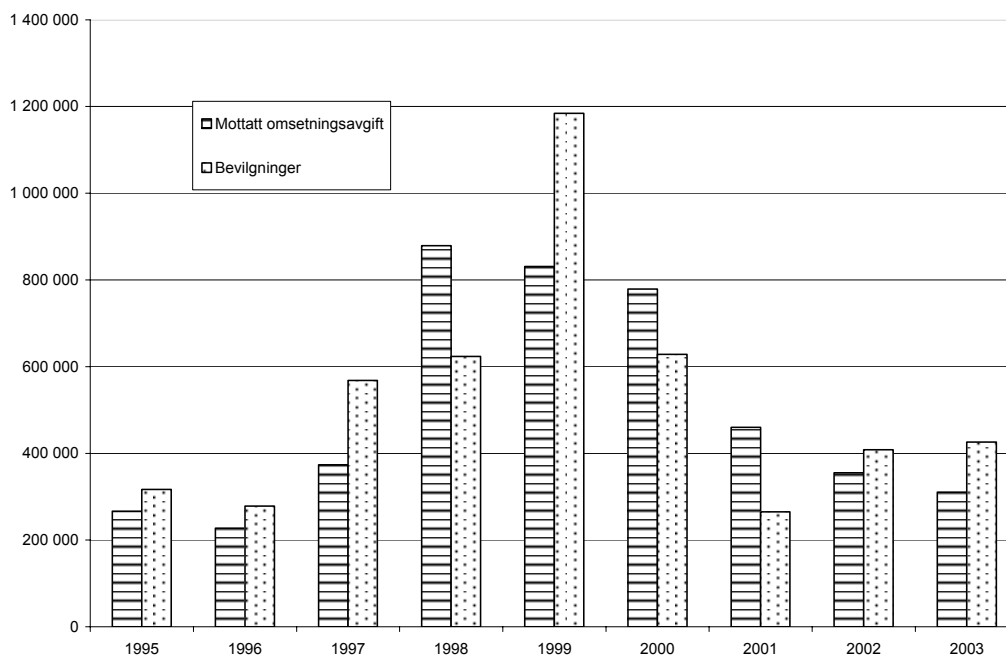
I figuren nedenfor er utviklingen av fondene for omsetningsavgiften vist i et diagram:

Figur 1. Utviklingen i omsetningsavgiftsfondene, 1000 kroner.

Fondenes totale størrelse har variert sterkt i løpet av perioden. Lavest var fondene i 1999 og høyest i 2001. Omsetningsavgiftsfondet for kjøtt har vært det største i hele perioden og var ved utgangen av 2003 på 250 millioner kroner. Det var en nedgang på 51 millioner kroner i løpet av året. Omsetningsavgiftsfondet for melk er nest størst. Det ble redusert med 59 millioner kroner i løpet av 2003 og var ved utgangen av året på 145 millioner kroner. Omsetningsavgiftsfondet for egg var 31.12.2003 på 33 millioner kroner som er drøyt 8 millioner kroner mer enn ett år tidligere. Også omsetningsavgiftsfondet for korn var på 33 millioner kroner ved siste årsskifte.

Figur 2 viser forholdet mellom innkomne omsetningsavgifter og utbetalingene som har gått til ulike tiltak i markedsreguleringen. Utenom disse tallene vil det som nevnt komme renteinntekter fra fondene, og det vil gå ut kostnader knyttet til administrasjon.

Figur 2. Årlig mottatt omsetningsavgift og bevilget til markedsregulering for fondene samlet, 1000 kroner.

Figuren viser at det har vært god markedsbalanse de tre siste årene sammenlignet med perioden 1998 – 2000.

1.4 Prisstigning i budsjettåret

For flere av postene inngår anslaget for den generelle prisveksten i samfunnet, målt ved konsumprisindeksen, i beregningen for budsjettåret. Anslaget på 1 prosent fra det tekniske beregningsutvalget for inntektsoppgjørene, pr. februar 2004, er benyttet.

1.5 Realrente på lånt kapital

Totalkalkylens resultatmål «vederlag til arbeid og egenkapital» bør ikke leses som en lønnsstatistikk, men flere år bør vurderes i sammenheng. Spesielle forhold i enkeltår kan påvirke resultatet sterkt. Realrenten på lånt kapital har endret seg betydelig de siste årene.

Begrepet «realrente på lånt kapital» er nytt i årets utredning. Endringen er begrunnet i at det er realrente som til sist har betydning i beregningene. Realrente er et kjent og forståelig begrep for mange, og ved å legge vekt på dette delvis til erstatning for «effekt av finansiering» og nominelle rentekostnader på lånt kapital, er håpet at det blir lettere å forstå Totalkalkylen.

Realrente på lånt kapital = Nominelle rentekostnader – effekt av finansiering

Hvordan realrenten framkommer for årene 2000 – 2004 går fram av tabellen nedenfor og er også stilt opp for de tre siste årene i tabell 6.25 lengre bak.

Tabell 1.3 Nominelle og reelle rentekostnader på lånt kapital. Mill. kroner og prosent

	2000	2001	2002	2003*	2004**
Nominelle rentekostnader	1506	1704	1656	1278	756
- Effekt av finansiering	769	762	336	638	255
= Rentekostnader ved realrente	736	942	1320	640	502
Nominell rente, %	6,12	6,71	6,41	5,01	2,97
Årets prisstigning, %	3,1	3,0	1,3	2,5	1,0
Realrente, %	3,02	3,71	5,11	2,51	1,97

I Totalkalkylen utgiftsføres de nominelle rentekostnadene (betalte renter) mens en inntektsfører en effekt av finansiering. Dette gjøres fordi en i kapitalslitsberegningen prisjusterer hele kapitalsaldoen med konsumprisindeksen. Når kapitalslitet er regnet i årets pengeverdi, oppstår det en prisstigningsgevinst på den lånte delen av kapitalen. Effekt av finansiering som inntektsføres for å finne realrentekostnaden er regnet slik:

Effekt av finansiering = lånt kapital * prosentvis økning i konsumprisindeksen/100.

Tabell 1.3 viser at den årlige realrentekostnaden for jordbruket steg med 584 millioner i perioden fra 2000 til 2002. Fra 2000 til 2001 var dette først og fremst fordi den nominelle gjennomsnittrenten på all lånt kapital i jordbruket steg fra 6,12 til 6,71 prosent. Økningen fra 2001 til 2002 skyldtes først og fremst redusert prisstigning slik at det ble liten effekt av finansiering i 2002. For perioden 2002 til 2004 synker realrentekostnaden med 818 millioner kroner. Det nominelle rentenivået er mer enn halvert fra 6,41 i 2000 og budsjettert til 2,97 for 2004. I 2003 ble realrentekostnaden redusert med 680 millioner kroner. Dette skyldtes en kombinasjon av at rentenivået falt med godt over ett prosentpoeng i gjennomsnitt for alle lån i jordbruket samtidig som konsumprisindeksen steg, slik at effekt av finansiering økte. For 2004 er det regnet med et ytterligere fall i gjennomsnittlig rentenivå på to prosentpoeng og en prisstigning på 1,0 prosent.

1.6 Totalkalkylen og skatt

Totalkalkylen er et sektorregnskap hvor resultatmålet er på nivå før skatt.

Fra og med skatteåret 2000 ble det innført et jordbruksfradrag i alminnelig inntekt for skatteyttere med positiv næringsinntekt fra jordbruket. Hensikten ved innføringen var å kompensere for reduserte målpriser, i tillegg til ønsket om å oppnå omstilling og effektivisering i landbruket.

I jordbruksoppgjøret 2000 ble det (med utgangspunkt i data fra ligningsåret 1998) lagt til grunn at fullt utslag av inntektsfradraget på 36 000 kroner totalt utgjorde en verdi på 900 millioner kroner i inntekt. Fradraget ble innført med halv virkning for skatteåret 2000 og fikk full virkning for skatteåret 2001.

I 2001 var det et flatt skattefradrag på 36 000 kroner pr bruk. For å få full virkning var forutsetningen at brukeren hadde jordbruksinntekt minst like stor som fradraget, og at brukeren var aktiv. Det ble i fjor gjort beregninger på grunnlag av alle

selvangivelser for næringsdrivende for 2001, der alle personer med positiv jordbruksinntekt og positivt jordbruksfradrag ble trukket med. Beregningene viste at jordbruket sparte 444 millioner i skatt. Regner en med 33 prosent marginalsatt i gjennomsnitt for disse skatteyterne, tilsvarte den sparte skatten en inntektsverdi før skatt på 663 millioner kroner.

For skatteårene 2002 og 2003 økte jordbruksfradraget med et inntektsavhengig tillegg. I jordbruksoppgjøret 2002 ble det lagt til grunn at full provenyvirksomheten av utvidelsen av fradragordningen som ble innført med halv virkning i 2002 og full virkning i 2003, var på 200 millioner kroner i redusert skatt som omregnet til før skatt betydde en inntektsvirkning på 300 millioner kroner.

Det nye for 2002 var at 9 prosent av jordbruksinntekten ut over 36 000 kroner opp til samlet fradrag på 47 500 kroner kunne trekkes fra. Kravet var en jordbruksinntekt på 163 778 kroner for å få fullt fradrag. Beregnet på grunnlag av selvangivelsesdataene for 2001 skulle jordbruket spare 536 millioner kroner i skatt i år 2002, noe som tilsvarte en inntektsverdi før skatt på 801 millioner kroner.

Beregninger i år på grunnlag av selvangivelsesdataene for 2002 viser at jordbruket sparte 492 millioner kroner i skatt i 2002. Dette tilsvarer en inntektsverdi før skatt på 735 millioner kroner.

Fra 2003 er fradragmuligheten 19 prosent av næringsinntekt ut over 36 000 kroner opp til et samlet fradrag på 61 500 kroner. Det er nå nødvendig med en jordbruksinntekt på 170 211 kroner for å få maksimalt fradrag.

For 2004 vil gjelde samme regler som for 2003.

Beregninger i fjor basert på selvangivelsene for 2001, viste at regelverket gjeldende fra 2003 anvendt på året 2001, ville gitt jordbruket 635 millioner i skattelette, tilsvarende en inntektsverdi før skatt på 948 millioner kroner. Tilsvarende beregninger med regelverket fra 2003 basert på selvangivelsene for 2002 viser en skattelette på 610 millioner kroner, tilsvarende en inntektsverdi før skatt på 910 millioner kroner.

Det er flere årsaker til at beregningene på grunnlag av samme regelverk gir ulike resultater for ulike skatteår. De to mest åpenbare er for det første at de fleste skatteytere har ulik skattbar inntekt i ulike år, og for perioden 2002 til 2004 forventes gjennomsnittsskattyteren med krav på jordbruksfradrag å ha en nominell inntektsøkning fra jordbruket. For det andre er antall skatteytere med krav på jordbruksfradrag i tilbakegang.

I tabell 1.4 nedenfor er vist spart skatt og hva det tilsvarer i inntektsverdi før skatt. Inntektseffekten pr årsverk er også vist. Tallene for 2003 og 2004 er beregnet på grunnlag av forutsetningen om at ektefeller utfra faktisk fordeling av jordbruksinntekt i 2002 tilpasser fordelingen av jordbruksfradraget seg imellom slik at skatteletten blir størst mulig. I tabellen er det korrigert for at færre jordbruksbedrifter vil nyte godt av jordbruksfradraget i 2003 og 2004 som følge av den årlige nedgangen i antall jordbruksbedrifter. Det er også korrigert for at næringsinntekten i

gjennomsnitt ventes å øke fra 2002 til 2003 og videre til 2004. Dette skjer blant annet fordi jordbrukssektoren opprettholder inntektene sine, men de fordeles på færre skatteyttere. Selvangivelsesdataene for 2002 viser at om lag 1/3-del allerede hadde over 170 000 kroner i jordbruksinntekt og derved ikke oppnår økt jordbruksfradrag ved en inntektsøkning. I 2002 hadde 1/5-del av de som ellers kunne oppnådd jordbruksfradrag, ikke fradrag fordi jordbruket gikk med underskudd. Totalt hadde om lag halvparten av brukene en jordbruksinntekt mellom 0 og 170 211 kroner. Det er ikke foretatt en konkret vurdering av hvordan inntektsfordelingen vil kunne endre seg med endrede inntekter i jordbruket, og hvordan dette i så fall vil påvirke utnyttelsen av inntektsfradraget. Budsjettnemnda har derfor skjønsmessig lagt til grunn at halvparten av en inntektsøkning vil gi grunnlag for økt fradrag i framregningsårene. Jordbrukets utnyttelse av jordbruksfradraget var i 2002 på 57 prosent. Det er ikke funnet statistisk grunnlag for å korrigere for at jordbruksbedrifter som går ut av drift kan ha en annen inntektsfordeling enn jordbruksbedrifter i fortsatt drift.

Tabell 1.4 Virkningen av inntektsfradraget

	2000 ¹	2001	2002	2003	2004
Spart skatt, millioner kroner	232	444	492	551	568
Tilsvarende inntektsverdi før skatt, millioner kroner	346	663	735	822	847
Antall årsverk	78 100	74 400	70 600	66 000	61 900
Inntektseffekt pr årsverk, kroner	4 400	8 900	10 400	12 500	13 700

¹) Kolonnen for 2000 er regnet som halvt spart skatte pr jordbruksdrift i forhold til 2001

I resten av utredningen er virkningen av inntektsfradraget ikke innarbeidet.

1.7 Endringer som følge av Landbruksundersøkelsen 2002

Totalkalkylen bygger på mest mulig oppdaterte datakilder som er tilgjengelig. Statistisk sentralbyrå gjennomfører med ulike års mellomrom tellinger som gir viktige grunnlag i beregningene og for revisjon av serier. Etter en slik telling, og fram til ny tilsvarende telling foreligger, må materialet framregnes på mer usikkert grunnlag.

I Landbruksundersøkelsen 2002 ble det registrert data om investeringer og vedlikehold i bygninger, biler, maskiner og redskaper for året 2001. Tilsvarende ble sist gjort i utvalgstillingen 1998 for 1997.

De nye investeringstallingene viste lavere investeringstall enn det som har vært framregnet i Totalkalkylen. Tellingen viste samtidig høyere vedlikehold enn det som har vært brukt for driftsbygninger, men lavere vedlikeholdskostnader for jordbruksmaskiner og biler. Tellingen medførte betydelige justeringer for kapitalslit og vedlikehold, og mest for de seneste årene i forhold til fjorårets beregninger. Også kjøre- og arbeidsinntekter ved investeringer er direkte påvirket av endringer i bygningsinvesteringene. Årets serier er justert tilbake til resultatet fra forrige telling.

1.8 Jordbruksbedrifter

Basisenheten i jordbruksnæringa er fra og med årets utredning endret til «jordbruksbedrift».

I 2002 trådte det i kraft ny forskrift for produksjonstilskudd i jordbruket, der det ble åpnet for å gi tilskudd til flere organisasjonsformer enn tidligere. Landbruksregisteret ble som en følge av dette omstrukturert. Begrepene *foretak* og *bedrift* som er vanlige ellers i næringslivet, ble innført og erstattet de tidligere brukte *søker/bruker* og *driftsenhet*.

Etter overgangen fra personer til foretak som tilskuddssøker, kan for eksempel tre tidligere driftsenheter bli ett jordbruksforetak, men de kan også bli fire. Dersom for eksempel tre tidligere kornbruk nå søker som ett foretak, har tre gamle driftsenheter bli én jordbruksbedrift. Hvis tre bruk med melk og sau slår sammen melkeproduksjonen i samdrift, kan tre bruk ha blitt til fire jordbruksbedrifter.

Revidert «brukserie» fra og med 1999

Enheter med mindre enn 5 dekar dyrket jord har tidligere ikke vært regnet med i Totalkalkylen. I årets beregninger er også jordbruksbedrifter under 5 dekar tatt med for årene fra og med 1999. «Brukserien» ble hevet med fra 700 – 1000 enheter for årene 1999 – 2003 som følge av dette. Bedriftene som er kommet til, er reelle jordbruksbedrifter. Vel halvparten er samdrifter i melkeproduksjonen uten areal. Av andre jordbruksbedrifter med lite areal utgjør hageproduksjon/veksthus en betydelig del. Jordbruksbedrifter med kraftfôrbasert husdyrhold (fjørfe og svin) er et tredje eksempel som kan komme inn med areal under 5 dekar. Fortsatt er det imidlertid enkeltmannsforetakene som er dominerende med samdrifter i melkeproduksjonen som største gruppe i tillegg.

Den justerte serien for antall bruk påvirker beregningene for årene 1999 – 2004.

Litt historikk om basisenheten

I et historisk perspektiv har basisenheten i jordbruksstatistikken vært *bruk*. Bruket omfattet det (jordbruket) som ble drevet under ett som en driftsenhet, medregnet husdyr- og hagebruk, og var uavhengig av eiendomsgrenser. Imidlertid ble bruket inntil 1998 avgrenset til jordbruksdrift innen én kommune. Fra 1999 er dette opphevet.

Fram til slutten av 1950-tallet var bruks- og eiendomsstrukturen så godt som sammenfallende. Etter hvert som det ble vanlig med bortleie av hele jordbruksarealet på en landbrukseiendom som tilleggsjord til en annen eiendom, ble det økende interesse for enheten *landbrukseiendom* i statistikken. Landbrukseiendom var egen tellingsenhet i de fullstendige tellingene i 1979 og 1989. I dagligtale ble uttrykket «bruk» også nyttet om en landbrukseiendom, og for å unngå misforståelser erstattet SSB «bruk» med *driftsenhet* i publikasjoner mv. fra og med Landbrukstellinga 1979. Selve definisjonen forble uendret.

Til og med 1998 omfattet den årlige jordbruksstatistikken driftsenheter med minst 5 dekar jordbruksareal i drift. Ved de fullstendige tellingene til og med 1969 ble det i

tillegg samlet inn data for alle enheter med dyrking av nyttevekster eller som hadde husdyr, uansett omfang. I tellingene i 1979¹, 1989 og 1999 omfattet «tillegget» alle enheter med hagebruk og husdyrhold over visse minstegrenser. Ved Jordbrukstellinga 1999 gjaldt følgende minstegrenser:

<i>Hagebruk</i>	<i>Husdyrhold</i>
• minst 300 m² veksthusareal • minst 2,0 dekar grønnsaker på friland • minst 1,0 dekar med frukttrær • minst 1,0 dekar bær på friland • minst 1,0 dekar planteskole	• minst 10 storfe • minst 25 sauer over 1 år • minst 10 geiter over 1 år • minst 5 avlssvin og/eller 200 andre svin • minst 1 000 høner og/eller kyllinger påsatt til verpehøns • minst 5 000 slaktekyllinger

Disse minstegrensene har også vært gjeldende i senere utvalgsundersøkelser og totalpopulasjoner av driftsenheter.

Budsjettnemnda legger SSBs totalpopulasjon direkte til grunn. Det kan føre til at enheter med pelsdyr, kaniner eller bier ikke kommer med dersom de ikke av andre grunner søker tilskudd eller har annen produksjon nevnt ovenfor som gjør at de likevel er med i SSBs totalpopulasjon. Ved beregning av arbeidsforbruket er det i Totalkalkylen regnet et tillegg for pelsdyr fordi dette arbeidet ikke er med i SSBs utvalgstillinger.

¹ Det var dessuten en utvalgsundersøkelse for småhager.

2 Sammendrag av utviklingen i normaliserte regnskap fra 1999 til budsjett 2004

Tabell 2.1 viser utviklingen i vederlag til arbeid og egenkapital i jordbruk etter normaliserte regnskap fra 1999 til 2004. Tabellen viser også endringen i vederlag til arbeid og egenkapital pr. årsverk fra år til år.

Tabell 2.1. Utviklingen i vederlag til arbeid og egenkapital totalt og pr. årsverk i jordbruket. Normaliserte regnskap og budsjett

	1999	2000	2001	2002	2003	2004
Vederlag til arbeid og egenkapital, 1000 kr	11282	11688	10219	10177	10570	10954
Antall 1000 årsverk i jordbruket	81,6	78,1	74,4	70,6	66	61,9
Vederlag til arbeid og egenkapital pr. årsverk. 1000 kr	138	150	137	144	160	177
Endring fra foregående år, 1000 kr	-6	11	-12	7	16	17

Endringen i vederlag til arbeid og egenkapital pr. årsverk fra år til år er en kombinert effekt av 1) utviklingen i det totale vederlag til arbeid og egenkapital for hele jordbruket og 2) utviklingen i antall årsverk i jordbruket. I tabell 2.2 er den kombinerte endringen fra år til år splittet på disse to komponentene, og i tabell 2.3 vises utslaget av endring i totalt vederlag til arbeid og egenkapital pr. årsverk splittet i grupper av inntekter og kostnader.

Tabell 2.2. Endringen fra år til år i vederlag til arbeid og egenkapital pr. årsverk i jordbruket. Normaliserte regnskap og budsjett. 1000 kroner

	1999	2000	2001	2002	2003	2004
Endring fra foregående år	-6	11	-12	7	16	17
Herav utslag av endring i antall årsverk	1	6	7	7	10	11
Herav utslag i totalt vederlag til arbeid og egenkapital for hele jordbruket Endring fra foregående år uten endring i årsverkstall	-8	5	-19	-1	6	6

I tabell 2.3 er utslagene med størst tallverdi markert med noe mørkere bakgrunn. I kapittel 3.1 beskrives utviklingen i de registrerte regnskapene mer i detalj for de siste årene. Bortsett fra planteproduksjon vil forklaringene for de registrerte regnskapene stort sett være dekkende også for de normaliserte.

Tabell 2.3. Utslag av endringer fra år til år i grupper av inntekter og kostnader, regnet pr. årsverk¹⁾ i jordbruket. Normaliserte regnskap og budsjett. 1000 kroner

	1999	2000	2001	2002	2003	2004
Sum planteprodukter	0	0	1	2	1	0
Sum husdyrprodukter	-5	-1	-5	2	3	-1
Arbeids- og kjøreinntekter	0	0	0	0	0	0
Buskapsverdi	-3	0	1	1	0	0
Sum ikke-varige kostnader ²⁾	3	1	-6	-4	-6	5
Kapitalslit og leasing av maskiner ²⁾	-1	-1	-1	0	-1	0
Realrente på lånt kapital ²⁾	-2	3	-3	-5	10	2
Direkte tilskudd	0	2	-7	4	-1	-1
Sum	-8	5	-19	-1	6	6

1) Utslagene er beregnet med forutsetning om samme årsverkstall som i foregående år

2) Ved økning i kostnader er det brukt negative tall i tabellen for å markere at dette har negativ effekt på vederlag til arbeid og egenkapital

Fra 2003 til 2004 er det budsjettert med en økning i vederlag til arbeid og egenkapital på 17 000 kr pr. årsverk. Av dette skyldes om lag 11 000 kr. reduksjonen i antall årsverk. Beregnet med samme antall årsverk som i 2003, er det reduksjon av ikke varige kostnader med 5 000 kroner pr årsverk som på aggregert nivå peker seg ut med størst utslag fra 2003 til 2004. Nedgang i kostnadene til elektrisk kraft betyr alene 4 500 kroner pr årsverk. Lavere realrente betyr også mye. Lavere prisstigning i 2004 enn i 2003 gir liten «effekt av finansiering» og det gjør at realrentekostnaden ikke reduseres like mye som den nominelle rentekostnaden.

Fra 2002 til 2003 er det en økning i vederlag til arbeid og egenkapital på 16 000 kr pr. årsverk. Av dette utgjør reduksjonen i antall årsverk ca. 10 000 kr pr. årsverk. Beregnet med samme antall årsverk som i 2002, betyr nedgangen i realrenta fra 2002 til 2003 omtrent 10 000 kroner pr. årsverk. Økte kostnader til elektrisk kraft betyr nær 5 000 kroner pr årsverk.

Fra 2001 til 2002 er det en økning i vederlag til arbeid og egenkapital på 7 000 kr pr. årsverk. Beregnet med samme antall årsverk i 2002 som i 2001, ville det vært en nedgang i vederlag til arbeid og egenkapital på knapt 1 000 kr pr. årsverk. Økt realrente slår ut med 5 000 kroner pr. årsverk fra 2001 til 2002. «Sum ikke-varige produksjonsmidler» øker med 4000 kroner pr. årsverk og direkte tilskudd øker med 4000 kroner pr. årsverk.

Fra 2000 til 2001 er det en nedgang i vederlag til arbeid og egenkapital på 12 000 kr pr. årsverk. Beregnet med samme antall årsverk i 2001 som i 2000, ville det ha vært en nedgang i vederlag til arbeid og egenkapital på 19 000 kr pr. årsverk. Beregnet med samme antall årsverk som i 2000, er det en reduksjon i sum husdyrprodukter på 5 000 kr pr. årsverk og i direkte tilskudd på 7 000 kr pr. årsverk mens det er en økning i «sum ikke-varige produksjonsmidler» og realrentekostnader på henholdsvis 6 000 og 3 000 kr pr. årsverk. I reduksjonen i sum husdyrprodukter på 5 000 kroner ligger nedgang i salg av melkekvoter tilsvarende en reduksjon på 7 000 kroner pr. årsverk. Mesteparten av reduksjonen i direkte tilskudd skyldes at tidspunktet for

utbetaling av tilskudd for endret jordarbeiding er forskjøvet fra høst til etterjulsvinter, videre at det i statsregnskapet for 2001 bare er postert 11 utbetalinger for driftstilskudd mens det ble foretatt 12 utbetalinger til melkeprodusentene.

Fra 1999 til 2000 er det en økning i vederlag til arbeid og egenkapital på 11 000 kr pr. årsverk. Dersom antallet årsverk hadde vært det samme i 2000 som i 1999, ville økningen ha vært 5 000 kr pr. årsverk. Redusert rentekostnad ved realrente utgjør 3 000 kroner. Direkte tilskudd utgjør en økning på 2 000 kroner og reduksjon i «ikke-varige produksjonsmidler» utgjør 2 000 kroner pr. årsverk. Under en nedgang i husdyrprodukter på 1 000 kroner pr. årsverk ligger en økning i melkekvotesalg på 6 000 kroner pr. årsverk.

3 Registrerte og budsjetterte tall for perioden 2001 – 2004

Tabell 3.1. Sammenligning av årene 2001-2004. Totalkalkylen, ikke normalisert. Mill kroner ¹⁾

	2001	2002	Diff 2002- 2001	2003	Diff 2003- 2002	2004	Diff 2004- 2003
Korn, erter og oljefrø	2241	2209	-32	2419	210	2384	-35
Poteter	453	496	43	495	-1	489	-6
Stråfør mv.	96	97	1	102	5	105	3
Hagebruksprodukter	2666	2796	130	2824	28	2838	14
Andre frø til modning	34	26	-8	20	-6	24	4
Sum planteprod.	5490	5623	133	5859	236	5840	-19
Melk	6010	5901	-109	5999	98	5905	-94
Kjøtt	6763	6985	222	7087	102	7108	21
Egg	502	519	17	565	46	582	17
Ull	167	175	8	160	-15	163	3
Pelsdyr	320	251	-69	217	-34	242	25
Salg av levende dyr	4	10	6	5	-5	8	3
Kaniner og bier	65	105	40	86	-19	69	-17
Sum husdyrprod.	13831	13945	114	14120	175	14075	-45
Sum pl.-og husdyrpr.	19321	19568	247	19979	411	19915	-64
Kjøreinntekter mv.	304	297	-7	293	-4	292	-1
Arbeidsinntekter ved invest.	187	185	-2	180	-5	173	-7
Sum andre inntekter	490	482	-8	473	-9	465	-8
Endringer i buskapsverdien	-34	17	51	- 8	- 25	-17	-9
Sum inntekter	19777	20067	290	20443	376	20362	-81
Handelsgjødsel og kalk	914	1020	106	1016	-4	1007	-9
Innkjøpt kraftfôr	4312	4413	101	4490	77	4549	59
Innkjøpt melkeprod. til fôr	66	63	-3	64	1	65	1
Annet innkjøpt fôr	211	222	11	212	-10	215	3
Såfrø og planter	665	645	-20	650	5	642	-8
Andre kostnader	4718	4858	140	5177	319	4754	-423
Vedlikehold	1137	1145	8	1110	-35	1087	-23
Sum ikke-varige prod.midler	12022	12367	345	12721	354	12319	-402
Leasing av maskiner	216	291	75	361	70	429	68
Kapitalslit	5197	5095	-102	5072	-23	4978	-94
Sum kostnader	17436	17753	317	18153	400	17725	-428
Lånekostnad ved realrente	942	1320	378	640	-680	501	-139
Direkte tilskudd	8676	8993	317	8894	-99	8835	-59
Vederlag til arbeid og kapital	11018	11308	290	11184	-124	11473	289
Vederlag til arbeid og egenkapital	10076	9987	-89	10543	556	10971	428

1) Eksklusive virkning av skattemessig inntektsfradrag

3.1 Utviklingen fra år til år i følge beregningene i 2004

Kommentarene og forklaringene nedenfor er knyttet til de registrerte regnskapene.

3.1.1 Forklaring til de største endringene fra 2002 til 2003

Korn

- Verdiøkning på 210 mill. kr.
- Skyldes en kvantumsøkning på 145 mill. kg. Prisreduksjon med 4,5 øre pr kg og økt trekk for tørking og kvalitet trekker i motsatt retning.

Hagebruksprodukter

- Verdiøkning på 28 mill. kr
- Økning for blomster på 44 mill. kr som skyldes bedre pris samt økt distrikts- og kvalitetstilskudd på 15 mill. kr økning for bær på 6 mill., oppveier reduksjon for grønnsaker og frukt på henholdsvis 20 og 16 mill. kr.

Melk

- Verdiøkning på 98 mill. kr
- Økt pris på ku- og geitmelk (3-4 øre) samt økt mengde kumelk mer enn oppveier nedgang i grunntilskudd på 29 mill. kr.

Kjøtt

- Verdiøkning på 102 mill. kr
- Økt mengde griseslakt og fjørfeslakt betyr mest. Prisen inklusive grunntilskudd endres lite, men grunntilskuddet er redusert og prisene øket for storfe.

Egg

- Verdiøkning på 46 mill. kr
- Skyldes at produksjonen økte med 4,2 prosent og at prisen økte med 52 øre pr kg.

Pelsdyr

- Verdireduksjon på 34 mill. kr
- Skyldes mindre eksport og lavere priser på reveskinn. En økt eksport av minkskinn på 8 mill. kr trekker i motsatt retning.

Endring i buskapsverdien

- Verdireduksjon på 25 mill. kr
- Redusert verdi på storfe på 61 mill. kr. Manglende aldersoppgaver for dyr over og under ett år, bidrar til at denne beregningen er usikker. Verdireduksjonen oppveies i noen grad av økt verdi av svin på 29 mill. kr. Hester og sauer øker med henholdsvis 10 og 16 mill. kr, mens verdi av pelsdyr har en nedgang på 13 mill. kr.

Innkjøpt kraftfôr

- Verdiøkning på 77 mill. kr
- Skyldes 2 prosent høyere forbruk. Prisene er redusert med 0,7 prosent.

Andre kostnader

- Verdiøkning på 319 mill. kr
- Enkeltposter med større endringer gjelder elektrisk kraft som øker med 345 mill. kr, plantevernmidler reduseres med 27 mill. kr, drivstoff og smøremidler reduseres med 83 mill. kr, erstatning bygningsforsikring går opp 54 mill. kr mens premien øker noe mindre med 38 mill. kr slik at nettokostnaden reduseres. Kostnadene til gårdsregnskap øker med 41 millioner (trolig regnet noe lavt tidligere år).

Leasing av maskiner

- Verdiøkning på 70 mill. kr
- Skyldes flere og større leasede maskiner (se også kapitalslit)

Rentekostnader på lånt kapital ved realrente

- Redusert realrentekostnad på 680 mill. kr. Det skyldes kombinasjonen av lavere nominelle rentekostnader og økt prisstigning i 2003.

Direkte tilskudd

- Verdireduksjon på 99 mill. kr. Driftstilskudd i melkeproduksjonen er redusert med 58 mill. kr. Refunderte utgifter ved sykdom er redusert med 19 mill. kr. Samlede fondsutbetalinger er redusert med 12 mill. kroner fra 2002 til 2003.

3.1.2 Forklaring til de største endringene fra 2003 til 2004

Korn

- Verdireduksjon på 35 mill. kr.
- Skyldes prisnedgang på 4 øre pr kg som delvis skyldes økt omsetningsavgift. Trekk for tørking og kvalitet øker også.

Melk

- Verdireduksjon på 94 mill. kr
- Redusert pris til bonden på grunn av likviditetstrekk i prisutjevningsordningen er hovedforklaringen.

Pelsdyr

- Verdiøkning på 25 mill. kr
- Skyldes noe økt salg og bedre priser for både rev og mink i forhold til det svake året 2003.

Innkjøpt kraftfôr

- Verdiøkning på 59 mill. kr
- Skyldes økt forbruk (i tonn) til svin og fjørfe. Prisene øker for disse kraftfôrslagene, mens det er prisreduksjon for drøvtyggerfôr.

Andre kostnader

- Verdireduksjon på 423 mill. kr
- Enkeltposter med større endringer gjelder elektrisk kraft som reduseres med 297 mill. kr, plantevernmidler reduseres med 11 mill. kr, drivstoff og smøremidler reduseres med 34 mill. kr. Netto kostnad til forsikringer er

reduisert med 36 mill. kr. for driftsbygninger og med 17 mill. kr på maskiner og driftsløsøre. Opptjent premie øker imidlertid med 33 mill. kr for driftsbygninger og 12 mill. kr for maskiner og driftsløsøre. Reduksjonen framkommer ellers som sumvirkningen av alle underposter, hvor endringen for de fleste av postene er mindre. Færre jordbruksbedrifter bidrar på flere av postene.

Leasing av maskiner

- Verdiøkning på 68 mill. kr
- Skyldes flere leasingkontrakter (se også kapitalslit)

Kapitalslit

- Verdireduksjon på 94 mill. kr
- Skyldes nedgang i investeringene og dette må delvis sees i sammenheng med økt omfang av leasing. Lav prisstigning gir også liten justering av kapitalsaldoen.

Rentekostnader på lånt kapital ved realrente

- Samlet effekt av rentekostnader og effekt av finansiering, innebærer en redusert realrentekostnad på 138 mill. kr.

3.2 Beregning av tap på grunn av markedsoverskudd

Det har av ulike årsaker vært overproduksjon av husdyrprodukter enkelte år, noe som har medført reduserte utbetalingspriser for produsentene. Pristapet skjer ved at engrosprisene settes lavere enn målprisene gir grunnlag for, samt økt omsetningsavgift (utover avgift ved markedsbalanse). For beregningsårene 2002, 2003 og 2004, er pristapene små i sum, men av betydning for enkeltprodukter.

Det er ikke nødvendigvis samsvar mellom trekk av omsetningsavgift og behovet for å regulere den løpende produksjonen til enhver tid. Dersom reguleringskostnadene ble høyere enn forutsatt, kan det være behov for å bygge opp igjen reguleringsfondet på et senere tidspunkt og motsatt. Størrelsen på reguleringsfondene er nærmere omtalt i kapittel 1.3.

Tabellene under viser hvor mye det beregnede brutto pristapet på grunn av markedsoverskuddet har utgjort de siste årene. For flere av produktene ser en at pristapet er «negativt». Det innebærer at engrosprisene har ligget over målprisenivå eller at omsetningsavgiften har vært lavere enn antatt avgift ved markedsbalanse. Prisuttak over målprisenivå kan forekomme på kalenderårsbasis, men skal normalt ikke forekomme på avtaleårsbasis. Dersom målprisen overstiges i ett avtaleår skal prisen ligge tilsvarende under det påfølgende år.

Nemnda har anslått omsetningsavgiften ved markedsbalanse til 0,70 kr/kg for kjøtt med unntak for fjørfe hvor den fra i år er satt til 0,55 kr/kg. For egg er avgiften ved markedsbalanse fra i år satt til 0,60 kr/kg.

**Tabell 3.2 Pristap pga markedsoverskudd, kroner pr kg.
Totalbeløp i mill kroner. 2002**

2002	Storfe	Kalv	Sau/lam	Gris	Egg	Fjørfekjøtt
Økt omsetningsavgift 1)	-0,15	-0,14	1,08	0,03	0,20	0,25
Svikt i engrospris 1)	-0,09	-0,09	0,85	0,00	0,02	0,02
Sum tap	-0,24	-0,23	1,93	0,03	0,22	0,02
Salgsprod., mill. kg	82,8	2,3	24,5	103,3	47,3	38,0
Brutto pristap pga. markedsoversk., mill. kr	-19,9	-0,5	47,4	3,1	10,4	0,8

1) Negativt fortegn betyr høyere uttatt pris enn målpris/lavere omsetningsavgift enn avgift ved markedsbalanse

**Tabell 3.3 Pristap pga markedsoverskudd, kroner pr kg.
Totalbeløp i mill kroner. 2003**

2003	Storfe	Kalv	Sau/lam	Gris	Egg	Fjørfekjøtt
Økt omsetningsavgift 1)	-0,20	-0,19	0,34	-0,13	0,00	0,05
Svikt i engrospris 1)	0,33	0,33	-0,14	-0,06	0,08	0,12
Sum tap	0,13	0,14	0,20	-0,19	0,08	0,17
Salgsprod., mill. kg	82,7	2,1	23,9	105,4	49,3	40,3
Brutto pristap pga. markedsoversk., mill. kr	10,8	0,3	4,8	-20,0	3,9	6,9

1) Negativt fortegn betyr høyere uttatt pris enn målpris/lavere omsetningsavgift enn avgift ved markedsbalanse

**Tabell 3.4 Pristap pga markedsoverskudd, kroner pr kg.
Totalbeløp i mill kroner. 2004**

2004	Storfe	Kalv	Sau/lam	Gris	Egg	Fjørfekjøtt
Økt omsetningsavgift 1)	-0,04	-0,04	1,44	-0,10	0,10	0,05
Svikt i engrospris 1)	-0,03	-0,03	-0,04	0,02	0,52	0,29
Sum tap	-0,07	-0,07	1,40	-0,08	0,62	0,34
Salgsprod., mill. kg	82,0	1,6	24,2	109,0	52,6	43,5
Brutto pristap pga. markedsoversk., mill. kr	-5,7	-0,1	33,8	-8,7	32,6	14,8

1) Negativt fortegn betyr høyere uttatt pris enn målpris/lavere omsetningsavgift enn avgift ved markedsbalanse

Tabell 3.2 - tabell 3.4 viser det beregnede brutto pristapet for jordbruket i beregningsårene, men ikke det reelle inntektstapet. Tapet er beregnet ved å multiplisere pristapet pr. kg med registrert/anslått salgsproduksjon. Totalt utgjør dette 41,2 mill. kroner i 2002, 6,6 mill. kroner i 2003 og 66,7 mill. kr. i 2004. Totalt sett er pristapene små i beregningsårene.

For melk styres produksjonen gjennom kvoter og overproduksjon av melk er ikke definert som den er for kjøtt og egg. En har dermed ikke samme opplegg og mulighet for beregning av pristap/overproduksjonskostnader for melk som for kjøtt og egg. For melk kan imidlertid omsetningsavgiften uttrykke en overproduksjonskostnad. Omsetningsavgiftene på melk er vist i tabell 3.5.

Tabell 3.5 Omsetningsavgift på melk, øre pr liter

	1.1.	1.7.
1998	22	24
1999	20	14
2000	16	18
2001	18 ¹⁾	12 ¹⁾
2002	1	1
2003	8	3
2004	9	

1) I 2001 ble behovet for reguleringsmidler lavere enn antatt, og det ble tilbakebetalt 6 øre pr. liter

I 2002 og 2003 er satsen satt lavt. Dette skyldes at Tine i 2002 (med virkning for regnskapet i 2001) betalte tilbake 176 mill. kroner til fondet for omsetningsavgift etter Landbruksdepartementets behandling av en klage i forbindelse med prisutjevningsordningen for melk. Denne økningen i fondet gav grunnlag for å sette lave satser for omsetningsavgiften. Som indikator på markedssituasjonen er derfor ikke omsetningsavgiften presis for 2002 og 2003.

Tabell 3.6 Overproduksjonsavgift melk. Mill. kroner

2000	34,0
2001	40,2
2002	46,7
2003	34,3

4 Sammenligning med fjorårets beregninger

Tabell 4.1. Sammenligning mellom resultater som er beregnet i 2002 og 2003. Registrerte regnskaper. Mill. Kroner

	Året 2002			Året 2003		
	Beregninger utført 2003	Beregninger utført 2004	Differanse	Beregninger utført 2003	Beregninger utført 2004	Differanse
Korn og oljefrø	2312	2209	-103	2386	2419	33
Poteter	504	496	-8	517	495	-22
Stråfrø m.v.	98	97	-1	99	102	3
Hagebruksprodukter	2644	2796	152	2705	2824	119
Andre frø til modning	26	26	0	19	20	1
Sum planteprod. til salg og hjemmeforbr.	5584	5623	39	5726	5859	133
Melk	5914	5901	-13	6000	5999	-1
Kjøtt	6964	6985	21	6941	7087	146
Egg	515	519	4	546	565	19
Ull	175	175	0	162	160	-2
Pelsdyr	251	251	0	247	217	-30
Salg av levende dyr	8	10	2	5	5	0
Kaniner og bier	104	105	1	93	86	-7
Sum husdyrprod. til salg og hjemmeforbr.	13931	13945	14	13994	14120	126
Sum pl.- og husdyrpr. til salg og hj.forb	19515	19568	53	19720	19979	259
Kjøreinntekter m.v.	306	297	-9	308	293	-15
Arbeidsinntekter ved invest.	280	185	-95	283	180	-103
Sum andre inntekter	587	482	-105	591	473	-118
Endringer i buskapsverdien	-166	17	183	-72	-8	64
Sum inntekter	19936	20067	131	20239	20443	204
Handelsgjødsel og kalk	1022	1020	-2	970	1016	46
Innkjøpt kraftfôr	4356	4413	57	4420	4490	70
Innkjøpte melkeprod. til fôr	63	63	0	67	64	-3
Annet innkjøpt fôr	241	222	-19	244	212	-32
Såfrø og planter	632	645	13	634	650	16
Andre kostnader	4801	4858	57	4900	5177	277
Vedlikehold	1177	1145	-32	1164	1110	-54
Sum ikke-varige prod.midler (kostnader)	12292	12367	75	12399	12721	322
Leasing av maskiner	305	291	-14	387	361	-26
Kapitalslit	5278	5095	-183	5308	5072	-236
Sum kostnader	17876	17753	-123	18095	18153	58
Lånt kapital. Kostnad ved realrente	1331	1320	-11	624	640	16
Direkte tilskudd	9004	8993	-11	8980	8894	-86
Vederlag til arbeid og kapital	11065	11308	243	11125	11184	59
Vederlag til arbeid og egenkapital	9734	9987	253	10501	10543	42

4.1 Året 2002

Samlet er sum inntekter inkludert tilskudd for 2002 i år beregnet 120 millioner kroner høyere enn tilsvarende beregninger utført i fjor. Sum kostnader er 134 millioner kroner lavere når 11 millioner kroner lavere realrentekostnad er regnet med. Samlet vederlag til arbeid og egenkapital er 253 millioner kroner høyere enn beregnet i fjor.

Nedenfor er det foretatt en nærmere sammenligning av fjorårets foreløpige regnskap for 2002 og årets reviderte regnskapstall for det samme året. Se også tabell 4.1. Formålet er stikkordsmessig å kommentere årsakene til forskjeller fra fjorårets beregning til årets beregning for 2002.

Korn og oljefrø

En verdireduksjon på 103 millioner kroner som skyldes lavere kvantum enn i foreløpig regnskap. Av dette er 25 millioner kroner fra hvete. Bygg hadde en verdireduksjon på 20 millioner kroner. Verdireduksjonen for havre var 62 millioner kroner. Fratrekket for korreksjon av vann/kvalitet ble 5 millioner lavere.

Hagebruksprodukter

Det er en verdiøkning på 152 millioner kroner.

Grønnsaker ble justert opp med 39 millioner kroner allerede i publikasjonen i fjor, og er nå ytterligere 146 millioner kroner høyere. Gulrot alene er opp 58 millioner kroner og de uvanlig lave avlingstallene i foreløpig regnskap har altså vært gale. Også løk og slangagurk er justert betydelig opp i forhold til fjorårets beregning med henholdsvis 24 millioner og 17 millioner kroner. Frukt og bær er henholdsvis 8 og 15 millioner kroner lavere enn i fjorårets beregning. For blomster er det ingen endringer.

Arbeidsinntekter ved investeringer

Verdireduksjon på 95 millioner som følger av ny investeringstelling som viste betydelig lavere nivå for bygningsinvesteringer.

Endringer i buskapsverdien

Verdiøkning på 183 millioner. Dette skyldes først og fremst at storfebestanden ble anslått for lavt i fjor (167 millioner kroner) og at en hadde en annen fordeling mellom gruppene kalver og kviger/okser der datagrunnlaget er usikkert. Et annet problem har vært at en har tatt utgangspunkt i foreløpige tall fra produksjonstilskuddsstatistikken og at dyretall fra søknader med feil, først er kommet med på et senere tidspunkt.

Innkjøpt kraftfôr

Verdiøkning på 57 millioner. Dette har sammenheng med omlegging av Mattilsynets kraftfôrstatistikk fra 2002 til 2003. Omleggingen medførte ingen mengdeendringer, men synliggjorde et utilsiktet utslag på prisberegningene. Prisene for 2002 ble regnet om slik at prisene på kraftfôr til hver dyregruppe nå skal kunne sammenlignes for perioden 2002 til 2004. Verdiøkningen skyldes altså rekalkulerte priser.

Andre kostnader

Verdiøkning på 57 millioner. Kostnadene til planteproduksjon er økt med 55 millioner kroner. Fraktandelene på grønnsaker har stått uendret i en årrekke og er i årets beregninger øket fra et fraktbelastet kvantum på 56 prosent i fjor til 90 prosent i år. Det aller meste blir nå hentet av grossister som sender regning for frakt til produsenten. Endringen betyr 11 millioner kroner. Emballasje i hagebruket er også øket med 11 millioner kroner delvis som følge av det økede kvantum av grønnsaker som er omtalt ovenfor. Fyringsolje i veksthus er øket med 75 millioner kroner. Energifordelingen mellom olje og elektrisk kraft er i år justert tilbake til 1998 på grunnlag av nye oppgaver fra Norges gartnerforbund. Elektrisk kraft er regnet 58 millioner kroner lavere enn tilsvarende i fjor. Forsikringspremiene er noe øket på grunn av justerte markedsandeler for de selskaper vi innhenter oppgaver fra.

Vedlikehold

Redusert med 32 millioner på grunnlag av nye tellingsresultater.

Kapitalslit

Redusert med 183 millioner på grunnlag av ny investeringstelling. Det vises til kapittel 1.7 for nærmere omtale.

4.2 Året 2003

I dette avsnittet er det foretatt en sammenligning av fjorårets budsjetterte tall for 2003 og årets foreløpige regnskapstall for det samme året. Se tabell 4.1. Samlet vederlag til arbeid og egenkapital er 42 millioner kroner høyere enn beregnet i fjor.

Korn og oljefrø

Verdiøkning på 33 millioner kroner. Mathveteavlingen ble nesten 100 000 tonn høyere enn budsjettert. Verdien for denne posten ble 115 millioner kroner høyere. Produksjonen av bygg og havre ble begge lavere enn budsjettert.

Poteter

Verdinedgang på 22 millioner fordi solgt mengde matpotet ble 20 prosent lavere enn budsjettert.

Hagebruk

Verdiøkning på 119 millioner. For lavt budsjetterte priser på flere av de viktige grønnsaksslagene er hovedforklaringen.

Kjøtt

Verdiøkning på 146 millioner. Kylling har en verdiøkning på 37 millioner der økt mengde betyr mest. Det er også økt mengde storfekjøtt i forhold til budsjettet og dette utgjør en verdi på omtrent 55 millioner kroner. Distriktstilskuddet ble 15 millioner høyere enn budsjettet.

Egg

Verdiøkning på 33 millioner som skyldes bedre pris enn budsjettet. Mengden sviktet med nærmere 1000 tonn.

Pelsdyr

Verdinedgang på 30 millioner. Færre reveskinn og lavere priser på både mink og rev forklarer avviket.

Arbeidsinntekter ved investeringer

Verdireduksjon på 103 millioner som følger av ny investeringstelling med lavere nivå for bygningsinvesteringer.

Endringer i buskapsverdien

Verdiøkning på 64 millioner. Dette skyldes flere svin, særlig slaktesvin i balansen. I tillegg er lageret av pelsdyrskinn øket med 31 millioner som bør sees i sammenheng med at salget som nevnt ovenfor er redusert med 30 millioner. Slik tilpasning er vanlig når de internasjonale prisene ikke er de beste.

Handelsgjødsel og kalk

Verdiøkning på 49 millioner der både pris og mengde på handelsgjødsel kommer høyere ut enn budsjettet i fjor. Kalk er 9 millioner kroner lavere enn budsjettet. Kalkmengden er 8 prosent lavere noe som forklares med en vanskelig ettervinter og vår for kalking.

Innkjøpt kraftfôr

Verdiøkning på 70 millioner kroner. Mye av dette har sammenheng med brudd i serien for kraftfôrinnndeling fra Mattilsynet og endret prisberegning. Det har også skjedd endringer for drøvtyggerfôr der kraftfôrkonsentrasjonen er satt ned slik at mengdene er økt, mens prisen er redusert. Svinefôr har en verdiøkning på 22 millioner kroner fordelt på både pris og mengde. For fjørfôr er prisen redusert og det er verdinedgang på 9 millioner kroner. Rabattene er redusert med 19 millioner kroner i forhold til budsjettet i fjor. Hestefôr ser ut til å ha en økning (9 mill.) på grunn av høyere pris, men dette har trolig sin forklaring i den omlagte statistikken.

Annet innkjøpt fôr

Verdinedgang på 32 millioner kroner der viktigste forklaring er at mengden organisk våtfôr ble anslått for høyt.

Andre kostnader

Verdiøkning på 277 millioner kroner. De samme metodiske endringer som er omtalt for året 2002 slår også inn for 2003. Kostnader i forbindelse med planteproduksjon er økt med 60 millioner kroner hvorav 34 millioner skyldes økt andel fyringsolje i veksthus. Strømprisene falt ikke så mye gjennom året som beregnet og elektrisk kraft

er 128 millioner kroner høyere enn budsjettet i fjor. Gårdsregnskap er som nevnt for foreløpig regnskapsår beregnet med en betydelig høyere kostnad pr regnskap og verdien er økt med 51 millioner kroner. Yrkesskadeforsikring ble underbudsjettet med 12 millioner eller omlag 100 prosent. Budsjettprinsippet er å bruke gjennomsnittlig kostnad siste 5 år, og dersom endringstendensen er stor, fanger ikke metoden opp dette raskt nok. Medisin ble 9 millioner lavere enn budsjettet.

Vedlikehold

Verdireduksjon på 54 millioner på grunn av justeringer av vedlikeholdsserier etter SSBs nye telling i landbruksundersøkelsen 2002.

Leasing av maskiner

Verdireduksjon på 26 millioner. Hovedforklaring er lavere rentenivå enn budsjettet i fjor.

Kapitalslit

Verdireduksjon på 236 millioner kroner. Dette er et resultat av nye tellinger som viste betydelig redusert investeringsaktivitet i forhold til tidligere beregnet.

Lånt kapital. Kostnad ved realrente

Realrentekostnaden er 16 millioner kroner høyere enn budsjettet.

Direkte tilskudd

Reduksjon på 86 millioner i forhold til fjorårets budsjett. Lavere beløp enn budsjettet på refusjon av utgifter til avløsning under sykdom på 52 millioner kroner og 35 millioner kroner mindre på posten produksjonstilskudd husdyr er de største avvikene.

5 Kostnadsutviklingen i omsetningsleddene

Ved jordbruksoppgjøret i 1993 ble BFJ av avtalepartene bedt om å utarbeide et materiale om kostnadsutviklingen i omsetningsleddene, jfr. St.prp. 82 (1992-93). Et kapittel om kostnadsutviklingen i omsetningsleddene har siden vært tatt inn i utredning nr. 1.

Problemstillingen er avgrenset til endringen i kostnadene,- ikke nivå. Materialet er har til rådighet gir ikke mulighet for å få et mål for produktivitetseffektivitetsutviklingen. Ved å sammenholde og sammenstille ulikt materiale, søkes det likevel å belyse ulike sider ved kostnadsutviklingen.

5.1 Organisasjonenes totale kostnader

Omsetningsorganisasjonenes totale kostnader er satt opp i tabell 5.1 nedenfor. Meierienes kostnader er til og med 2001 hentet fra årsmeldingen fra TINE Norske Meierier, og er beregnet som driftsinntekter fratrukket det som er utbetalt til produsent. Kostnadene er basert på det tidligere «grupperegnskapet» som omfattet all virksomhet innenfor 10 meieriselskaper og TINE Norske Meierier. TINE ble omorganisert til konsern i 2003 med derav andre krav til rapportering. Kostnadene for 2002 og 2003 er basert på TINEs konsernregnskap og ikke sammenliknbart med tidligere år. Konsernregnskapet omfatter alle TINEs virksomheter og eierandeler i andre selskaper som ikke var inkludert i det tidligere grupperegnskapet. Kostnaden fra konsernregnskapet er beregnet som sum driftskostnader fratrukket kjøp av råvarer fra produsent. Slakterienes kostnader er regnskapstall gitt i brev fra av Norsk Kjøtt til årets beregninger. Kostnadene i eggssamvirket er beregnet ut fra totale kostnader pr kg egg og fjørfekjøtt samt leverte mengder til eggssamvirket oppgitt i brev fra PRIOR til BFJ.

Tabell 5.1. Totale kostnader i meieri-, slakteri- og eggssamvirket.
Mill. kr

	1990	1993	1995	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003
Meieri ¹	4520	4898	4710	5061	5194	5329	5568	5910	7408	7971
Slakteri	1789	2001	2183	2441	2631	2707	3040	3073	3320	3407
Eggssamvirket	364	396	450	498	570	652	775	796	998	1099

1) Gjelder TINE konsern fra 2002. Ikke sammenliknbart med tidligere år pga. omlegging av regnskapet

Fra 1990 til 2001 (sammenliknbare år) økte de totale kostnader innen meierisamvirket med 30,8 prosent. Fra 1990 til 2003 økte totalkostnadene innen kjøtt,- og eggssamvirket med henholdsvis 90,4 og 201,9 prosent. For meierisamvirket var det en større økning i 1997 som dels skyldes endringer i verdsetting av lagerbeholdninger i forbindelse med overgang til ny markedsordning for melk.

Omsetningsorganisasjonenes totale kostnader er et resultat av priser på og mengder av innsatsfaktorer som er brukt i produksjonen. Mengdene av innsatsfaktorene igjen, bestemmes av den totale virksomhet og av produktiviteten. Virksomheten igjen bestemmes av organisasjonenes totale virksomhet som inkluderer mottak og

behandling av råvarer samt omfanget av videreforedling, produktutvikling, markedsføring og distribusjon. Videreforedling har en stor og økende betydning for den totale verdiskapning i organisasjonene, og kan også tas som et uttrykk for at mer og mer av produksjonen løftes ut av husholdningene og inn i industrien. Økende totalkostnader er også et uttrykk for økt verdiskapning.

5.1.1 Total aktivitet

Tall for den totale aktivitet,- eller virksomhet, i organisasjonene er i tabell 5.2 gitt som tall for tilførte og bearbejdede produkter i tonn/liter.

For melk er det meierileveransen samt totalsalget for hovedgrupper av produkter, dvs. konsummelk, ost og smør/margarin som er gjengitt. Konsummelk inkluderer bl.a. yoghurt. Tallene for ost og smørprodukter er inkl. eksport. For kjøtt gjelder tallene leveranser av slakt samt nedskåret og videre bearbejdet vare. For egg samvirket gjelder det total tilførsel av egg, samt tilført og bearbejdet fjørfekjøtt.

Tabell 5.2 Samvirkets tilførsler og videreforedling av melk, kjøtt og egg. 1000 tonn¹

	1990	1993	1995	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003
Meieri										
- meierileveranse	1837	1784	1712	1683	1664	1634	1545	1501	1483	1484
- salg konsummelk	725,8	707,8	687,7	663,6	637,5	598,3	582,6	564,5	552,1	526,2
- " ost ²	84,5	83,7	82,7	82,6	84,1	77,9	77,4	73,9	72,2	73,7
- " smør ³	22,4	19,6	17,7	15,4	15,1	18,6	15,5	15,0	15,2	14,3
Slakteri										
- tilførsler	147,7	150,5	156,1	164,7	166,4	172,2	163,8	167,6	162,9 ⁴	163,0 ⁴
- nedskåret	81,4	93,6	99,8	108,0	112,7	109,8	115,3	112,0	112,5	110,7
- foredlet	67,1	81,5	90,4	95,0	94,3	94,6	95,3	93,3	94,2	92,2
Egg/fjørfekjøtt										
- tilførsler av egg	36,0	35,6	35,1	32,9	31,1	30,5	30,4	29,8	29,4	31,2
- " kylling	12,6	12,8	16,1	18,9	21,0	25,9	30,4	29,0	33,5	33,4
- bearb. fjørfekj. ⁵	3,6	4,7	6,0							

1) Mill. liter for meierileveranse og konsummelk. Meierileveranse gjelder kumelk til TINE/NML

2) Ekskl. Kesam og Cottage Cheese fra 1997

3) Produksjon av smør (Totalalkylen)

4) Gris uten hode og labb fra 2002

5) Mangler tall fra 1997

Kilde: TINE/NML, Norsk Kjøtt, PRIOR

Tallene for videreforedling i tabellen ovenfor gir ikke noe godt uttrykk for omfanget av videreforedlingen. Tallene gjenspeiler for eksempel ikke antall produktvarianter med ulike bearbejdingsgrad. Eksempel på spekteret innen meieriene er salg av hele oster direkte til butikk og porsjonspakninger av ost til for eksempel cateringmarkedet. Det er et økende antall produktvarianter med ulike pakningstyper med derav økende kostnader. Antall artikkelnummer, dvs. antallet produktvarianter rettet mot ulike markeder, var 1160 i 2002 ifølge TINE. PRIOR oppgir antallet salgsprodukter av egg til 200 og til 400 for fjørfekjøtt.

Kjøttsamvirkets slaktetilførsler økte fram til 1999, gikk noe ned i 2000 for siden å øke i 2001. Nedgangen fra 2001 til 2002 skyldes at gris nå avregnes uten hode labb. I perioden 1990 - 2001 økte tilførslene med 13,5 prosent. Volumet av nedskåret vare hadde en foreløpig topp i 2000 men har økt med 37,6 prosent fra 1990 til 2001. Videreforedlet vare hadde også en topp i 2000.

Det har vært en nedgang i melkeproduksjonen som en tilpasning til forbruksutviklingen, men nedgangen har foreløpig flatet ut. Meierileveransen i 2003 er 19,2 prosent lavere enn i 1990. Det har også vært en nedgang i tilførslene av egg. Nedgangen i perioden en har sett på er 17,2 prosent. Produksjonen av kylling har økt med forbruksøkningen for dette dyreslaget. Økningen i perioden var 165 prosent.

5.1.2 Antall ansatte

Tall for antall ansatte i meieri-, slakteri- og eggssamvirket er gitt i tabell 5.3. Dette gir ikke et direkte uttrykk for arbeidsforbruket innen organisasjonene, men likevel et bilde på utviklingen. Tall for meierisamvirket er ekskl. ansatte i iskremindustri i 2001. Antall ansatte innen iskremindustrien er ca. 600. Tallene blir dermed ikke helt sammenliknbare med tidligere år.

Tabell 5.3 Antall ansatte i meieri-, slakteri- og eggssamvirket

	1990	1993	1995	1997	1998	1999	2000	2001	2002
Meieri ¹	6000	5786	5636	5682	5631	5648	5041	4292 ¹	5400
Slakteri	5415	5247	5518	5810	5813	5814	6133	6054	6042
Eggsamv.	939	887	950	1044	1080	1294	1400	1393	1560

Kilde: Landbrukssamvirkets felleskontor. Aktuelle tall i landbruket

1) Ekskl. iskremindustri i 2001. Ant. ansatte i iskremindustri var ca. 600 i 2001

Antall ansatte i organisasjonene varierer en del mellom år. I meieriene har det vært en viss nedgang perioden under ett men har økt i 2002 etter lave tall for 2000 og 2001. Antall ansatte i kjøttssamvirket er relativt stabilt de siste årene men har en viss økning perioden under ett. I eggssamvirket har det vært en økning de siste årene. Økningen knyttes spesielt til økningen innen fjørfekjøtt og videreforedling av denne.

5.1.3 Anleggsstruktur

I tabell 5.4 er det gjengitt tall for antall anlegg. Dette gir et bilde av strukturutviklingen. Dvs. at en har en økende størrelse pr. anlegg når en sammenholder antall anlegg med produksjonsutviklingen. Parallellt med reduksjonen i antall anlegg, skjer det også en rasjonalisering og spesialisering innenfor og mellom anlegg.

Tabell 5. 4. Antall anlegg i meieri-, slakteri- og eggsvirket

	1985	1990	1993	1995	1998	1999	2000	2001	2002	2003
Meieri ¹	176	128	107	95	76	72	62	60	59	53
Kjøttsvirket										
- slakteanlegg	48	34					28	26	26	
- skjære ”							34	28	27	
- foredlings ” ²							22	14	14	
Egg og fjørfekj. ¹										
- eggpakterier		18	15	13	11	8	8	6	6	6
- fjørfeslakterier		7	7	6	5	5	5	3	3	3

1) Ved årsskiftene.

2) Ikke fullt sammenliknbare tall mellom 2000 og 2001

Kilde: TINE/NML, Norsk Kjøtt, PRIOR

5.1.4 Enhetskostnader

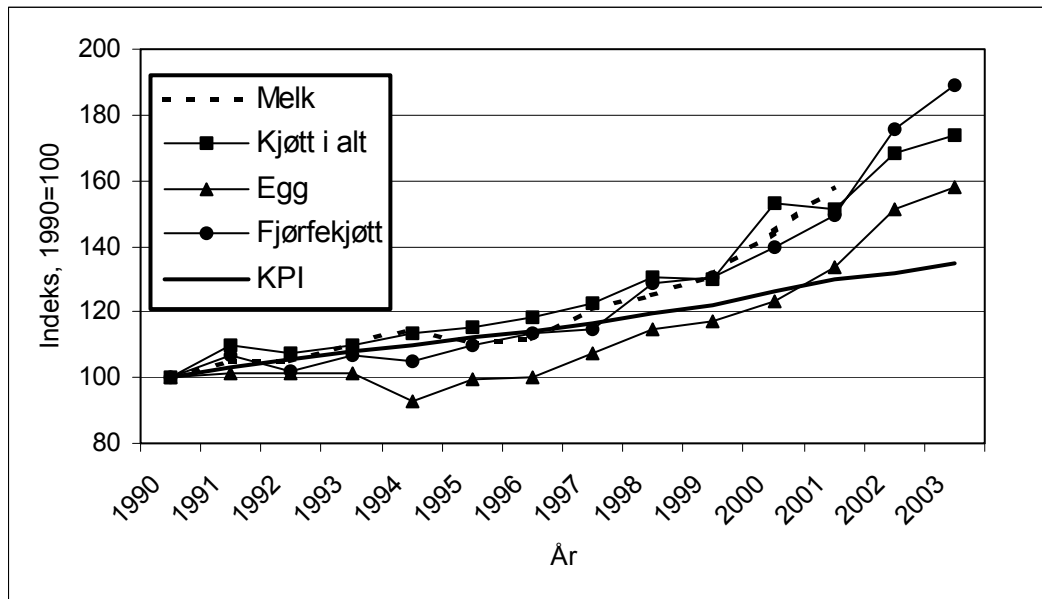
Et mål på den definerte kostnadsutviklingen vil være kostnadene for en identisk vare eller prosess over tid. Kostnadene kan så, for eksempel på indeksform, sammenliknes med andre relevante indekser, eksempelvis konsumprisindeksen (KPI). En har ikke materiale som tilfredsstillende denne definisjonen. I figur 3 er imidlertid utviklingen i omsetningsorganisasjonenes totale kostnader pr. kg tilførte mengder av melk, kjøtt og egg sammenholdt med utviklingen for konsumprisindeksen. I tabell 5.5 nedenfor er kostnadene i kroner pr. liter eller kilo som er utgangspunkt for figur 3 gjengitt.

Tabell 5.5. Totale kostnader i kr. pr. l/kg tilførte mengder av melk, kjøtt og egg

	1990	1993	1995	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003
Melk	2,46	2,71	2,71	2,97	3,08	3,22	3,56	3,89	¹	¹
Kjøtt	12,11	13,29	13,98	14,82	15,81	15,72	18,56	18,33	20,38	21,04
Egg	4,82	4,89	4,80	5,18	5,54	5,65	5,95	6,45	7,30	7,60
Fjørfekjøtt	11,39	12,18	12,50	13,05	14,65	14,90	15,90	17,00	20,00	21,55

¹ Ikke sammenliknbart tall pga. omlegging av regnskap

Kilde: TINE, Norsk Kjøtt, PRIOR

Figur 3. Utviklingen i omsetningsorganisasjonenes totale kostnader pr. kg. tilførsler sammenholdt med utviklingen i konsumprisindeksen. Ikke for melk i 2002 og 2003 pga. ikke sammenliknbar serie. Indeks, 1990=100.

Figur 3 viser at omsetningsorganisasjonenes totale kostnader pr. enhet først i perioden fulgte utviklingen av konsumprisindeksen relativt jevnt, men at enhetskostnadene de senere årene har økt mer enn konsumprisindeksen. Etter alt å dømme skyldes dette økte kostnader på grunn av økt videreføring og produktutvikling.

5.1.5 Kjøttens normerte slaktekostnad

Kjøttens normerte slaktekostnad (slaktemarginen) benyttes i grunnlaget for kjøttens veiledende noteringspris (avregningspris) til produsent. Kostnaden bygger på analyser av slaktekostnaden samt årlige oppdateringer ut fra erfaringstall, kostnadsutvikling og effektivitetsforbedringer. Siden kostnaden er avgrenset til en identisk prosess over tid, er dette sannsynligvis det nærmeste en kommer et krav til materiale som kan uttrykke produktivitetsutviklingen. De normerte slaktekostnadene pr. dyreslag samt enhetskalkylen, et veid gjennomsnitt for alle dyreslag, er gjengitt i tabell 5.6.

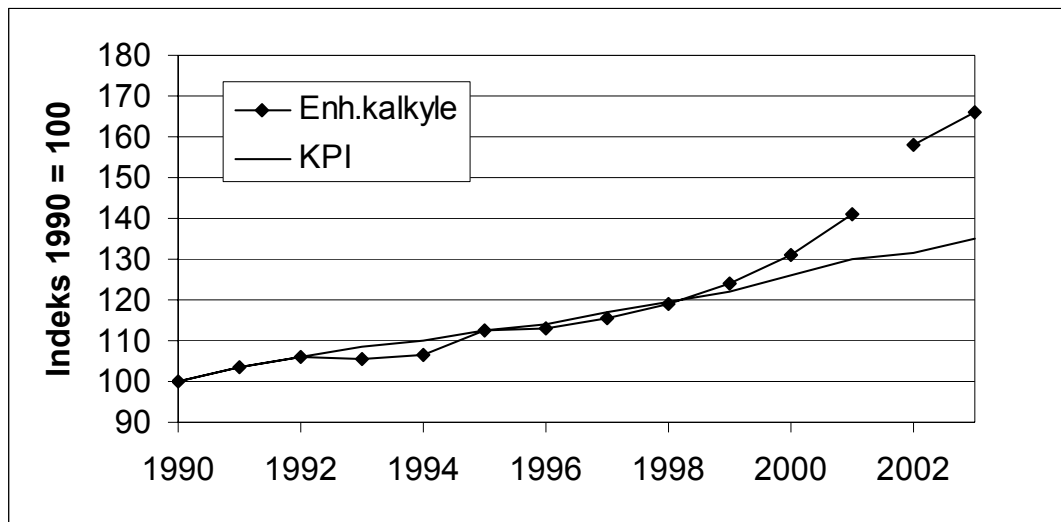
Tallene for gris og enhetskalkylen (alle dyreslag slått sammen) er ikke direkte sammenliknbare før/etter 2002 pga. gris fra da av avregnes uten hode og labb mot tidligere m. hode og labb. Volummessig utgjorde dette en reduksjon på 7 prosent, som slår tilsvarende ut på kostnaden.

Tabell 5.6. Normerte slaktekostnader pr. dyreslag samt enhetskalkyle 1990-2003. Kr/kg

	1990	1993	1995	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003
Storfe	3,74	3,92	4,12	4,26	4,41	4,60	4,83	5,17	5,41	5,66
Slaktegris ¹	2,84	2,97	3,11	3,22	3,32	3,45	3,62	3,89	4,91	5,15
Lam	5,71	5,97	6,31	6,58	6,83	7,39	8,03	8,59	8,97	9,43
Enh.kalkyle ¹	3,60	3,80	4,05	4,16	4,29	4,46	4,71	5,08	5,68	5,97

¹ Ikke sammenliknbar før/etter 2002 pga. endret avregning for gris

I figur 4 er utviklingen i enhetskalkylen på indeksform sammenholdt med tilsvarende for KPI.

Figur 4. Normert slaktekostnad (enhetskalkyle) sammenholdt med KPI 1990-2003. Ikke sammenliknbar fra 2001 til 2002 pga. endret avregning for gris

6 Registrerte regnskaper - oversikt

I kapittel 6.1 følger et sett av tabeller som gjelder registrerte regnskaper

- Vedleggstabeller for 2002, 2003 og 2004 (tabell 6.1- tabell 6.29)
- Sammendragstabeller for årene fra 1997 til 2004 i mill kroner (tabell 6.30 og tabell 6.31)
- Tabell som viser vederlag til arbeid og kapital og egenkapital, totalt og per årsverk (tabell 6.32 og tabell 6.33)

6.1 Tabeller som gjelder registrerte regnskaper

Tabell 6.1. Korn, erter og oljefrø

	Revidert regnskap 2002			Foreløpig regnskap 2003			Budsjett 2004		
	Tonn	Kr/100 kg	1000 kr	Tonn	Kr/100 kg	1000 kr	Tonn	Kr/100 kg	1000 kr
Hvete. Salg, matkornkvalitet	200160	228,13	456625	299000	223,62	668624	229597	221,62	508833
Hvete. Salg, førkornkvalitet	41579	196,52	81711	26000	196,19	51009	87381	194,19	169685
Hvete. Salg, såkornkvalitet	14816	254,90	37766	15000	248,82	37323	14912	246,22	36716
Hvete. Salg og hjemmeforbruk	256555	224,55	576102	340000	222,63	756956	331890	215,50	715234
Rug. Salg, matkornkvalitet	6045	208,12	12581	13600	207,75	28254	19281	205,75	39671
Rug. Salg, førkornkvalitet	1195	170,45	2037	2100	168,52	3539	8660	166,52	14421
Rug. Salg, såkornkvalitet	872	240,10	2094	1000	234,02	2340	1269	233,02	2957
Rug. Salg og hjemmeforbruk	8112	206,02	16712	16700	204,39	34133	29210	195,31	57049
Bygg. Salg	552818	184,29	1018788	555000	182,50	1012875	545613	180,50	984831
Bygg. Salg, såkornkvalitet	33146	216,10	71629	33000	210,02	69307	30757	208,02	63981
Bygg. Salg og hjemmeforbruk	585964	186,09	1090417	588000	184,04	1082182	576370	181,97	1048812
Havre. Salg	259773	163,67	425170	310000	159,77	495287	330129	157,77	520845
Havre. Salg, såkornkvalitet	13472	197,10	26553	13000	190,02	24703	17940	188,02	33731
Havre. Salg og hjemmeforbruk	273245	165,32	451723	323000	160,99	519990	348069	159,33	554576
Rughvete, salg	A 881	178,29	1571	1000	178,85	1789	746	176,85	1319
Rughvete, salg/hjemmeforbruk	A 881	178,32	1571	1000	178,90	1789	746	176,81	1319
Erter til modning. Salg	392	253,41	993	1400	252,43	3534	1400	250,43	3506
Erter til modning. Såvare	183	272,54	499	200	277,00	554	200	275,00	550
Sum erter til modning	575		1492	1600		4088	1600		4056
Sum korn (u/korreksj./tilsk)	1125332	189,99	2138017	1270300	188,86	2399138	1287885	184,88	2381046
Korreksjon for vann/kvalitet			6369-			28902-			49196-
Oljefrø	17794	432,25	76915	11000	433,85	47724	11900	431,85	51390
Sum korn, oljefrø (u/tilsk.)	1143126	193,20	2208563	1281300	188,71	2417960	1299785	183,36	2383240
Lokale tillegg			0			720			900
Korn, erter og oljefrø			2208563			2418680			2384140

A Kvantumsenhet: Tonn Prisenhet: Kr/100 kg

Tabell 6.2. Poteter

	Revidert regnskap 2002			Foreløpig regnskap 2003			Budsjett 2004		
	Tonn	Kr/100 kg	1000 kr	Tonn	Kr/100 kg	1000 kr	Tonn	Kr/100 kg	1000 kr
Salg. Matpoteter	94449	228,00	215344	94888	229,00	217294	94669	230,00	217739
Salg. Poteter til potetmel	68112	102,00	69474	52041	101,00	52561	52000	77,00	40040
Salg. Poteter til sprit	16670	50,00	8335	10290	51,00	5248	9000	51,00	4590
Salg. Poteter til mos/flakes	24390	159,00	38780	24180	160,00	38688	22400	164,00	36736
Salg. Poteter til pommes fr.	34686	159,00	55151	41280	160,00	66048	42600	164,00	69864
Salg. Poteter til chips	39715	159,00	63147	43544	160,00	69670	44552	164,00	73065
Salg. Vakuump. pot. mm.	11780	159,00	18730	11792	160,00	18867	12300	164,00	20172
Sum poteter til mos/chips mv	110571	159,00	175808	120796	160,00	193273	121852	164,00	199837
Hjemmeforbruk. Matpoteter	973	219,00	2131	758	220,00	1668	687	220,00	1511
Salg settepoteter	6481	363,00	23526	6500	358,00	23270	6500	358,00	23270
Sum poteter (uten tilskudd)	297256	166,39	494618	285273	172,93	493314	284708	171,05	486987
Distr.tilsk. for Nord-Norge			1097			1622			1622
Poteter			495715			494936			488609

Tabell 6.3. Stråfôr m.v.

	Revidert regnskap 2002			Foreløpig regnskap 2003			Budsjett 2004		
	Tonn	Kr/100 kg	1000 kr	Tonn	Kr/100 kg	1000 kr	Tonn	Kr/100 kg	1000 kr
Høy. Innenlandsk salg	40867	218,00	89090	40445	227,00	91810	41630	227,00	94500
Grasmel og fôrpellets. Salg	1360	35,00	476	760	35,00	266	1400	35,00	490
Rundballer. Salg	19545	38,50	7525	24512	38,50	9437	25230	38,50	9714
Sum innenl. salg av stråfôr	61772	157,18	97091	65717	154,47	101513	68260	153,39	104704
Høy. Eksport	144	53,60	77	26	69,80	18	25	70,00	18
Sum eksport av stråfôr	144	53,47	77	26	69,23	18	25	72,00	18
Stråfôr			97168			101531			104722

Tabell 6.4. Hagebruksprodukter

	Revidert regnskap 2002			Foreløpig regnskap 2003			Budsjett 2004		
	Tonn	Kr/kg	1000 kr	Tonn	Kr/kg	1000 kr	Tonn	Kr/kg	1000 kr
Blomkål	6982	7,50	52365	6918	6,95	48080	6941	7,27	50461
Sommerkål	3492	3,33	11628	2475	3,10	7673	3156	3,15	9941
Vinterkål	15051	3,33	50120	13733	3,10	42572	15176	3,15	47804
Sum hodekål	18543	3,33	61748	16208	3,10	50245	18332	3,15	57745
Gulrot	36375	4,18	152048	35057	4,31	151096	35607	4,24	150974
Purre	2220	10,95	24309	2373	11,77	27930	2368	11,20	26522
Løk	13908	4,60	63977	13729	4,19	57525	13487	4,39	59208
Salatagurk (slangeagurk)	10492	15,20	159478	10540	15,04	158522	10470	15,12	158306
Tomater	9351	15,00	140265	9042	15,04	135992	9255	15,02	139010
Sum hovedkulturene.Grønnsak.	97871	6,68	654190	93867	6,71	629390	96460	6,66	642226
Rosenkål	1171	10,83	12682	890	12,87	11454	1114	11,78	13123
Kinakål	7105	6,17	43838	6969	6,09	42441	7037	6,13	43137
Rødkål, broccoli mv.	5398	11,84	63912	5905	11,28	66608	5901	11,80	69632
Bønner	206	3,42	705	494	3,50	1729	500	3,50	1750
Hageerter	2638	2,45	6463	3866	2,30	8892	4000	2,30	9200
Knollselleri	894	8,96	8010	1248	7,16	8936	1262	7,97	10058
Stilkselleri	676	9,37	6334	769	11,18	8597	729	10,20	7436
Agurker, friland	2163	4,47	9669	2074	4,32	8960	2100	4,32	9072
Rødbeter	2035	2,02	4111	2379	1,97	4687	2133	1,92	4095
Persillerot	67	13,30	891	86	14,72	1266	117	14,01	1639
Reddiker	249	32,32	8048	128	32,62	4175	176	32,47	5715
Kruspersille	180	82,40	14832	162	89,30	14467	145	85,85	12448
Kålrot til mat	10520	4,16	43763	10527	3,95	41582	11265	4,00	45060
Sum andre grønns. (u/salat)	33302	6,70	223258	35497	6,30	223794	36479	6,37	232365
Hodesalat/Rapidsalat	A 1187	53,44	63433	1100	54,99	60489	1104	54,15	59782
Issalat/Isbergssalat	4539	11,99	54423	4643	12,22	56737	4651	12,10	56277
Urter i veksthus	B 1625	13,00	21125	1673	13,00	21749	1724	13,00	22412
Kjøkkenhager/uspes.vekster			53795			57617			57094
Sum andre grønnsaker, m.v.			416034			420386			427930
Sum grønnsaker			1070224			1049776			1070156
Epler	13740	6,34	87112	10057	7,76	78042	11152	7,27	81075
Pærer	1052	4,84	5092	424	7,90	3350	790	6,74	5325
Plommer	1165	15,45	17999	862	16,99	14645	753	14,95	11257
Surkirsebær	250	7,20	1800	212	6,94	1471	195	6,94	1353
Søtkirsebær (moreller)	406	37,27	15132	312	42,08	13129	376	38,05	14307
Sum frukt	16613	7,65	127135	11867	9,32	110637	13266	8,54	113317
Jordbær	7681	19,55	150164	7529	19,80	149074	7724	19,65	151777
Bringebær	1364	19,74	26925	1527	19,98	30509	1294	20,05	25945
Solbær	697	8,02	5590	728	7,35	5351	638	7,46	4759
Stikkelsbær	112	10,70	1198	156	16,83	2625	132	17,09	2256
Rips	417	13,13	5475	581	13,99	8128	491	13,95	6849
Sum hagebær	10271	18,44	189352	10521	18,60	195687	10279	18,64	191586
A Kvantumsenhet: 1000 stk	Prisenhet:	Kr/stykk							
B Kvantumsenhet: Ant.potter	Prisenhet:	Kr/potte							

Tabell 6.4. Hagebruksprodukter (forts)

	Revidert regnskap 2002			Foreløpig regnskap 2003			Budsjett 2004		
	1000 stk	Kr/stk	1000 kr	1000 stk	Kr/stk	1000 kr	1000 stk	Kr/stk	1000 kr
Snittblomster	117971	3,60	424696	117105	3,81	446170	117105	3,89	455538
Blomstrende potteplanter A	39282	11,48	450957	39370	11,72	461416	39370	11,72	461416
Dekorasjonsplanter A	5242	10,68	55985	4140	10,19	42187	4140	10,11	41855
Utplantingsplanter A	33485	4,08	136619	29808	5,44	162156	29808	5,38	160367
Sum blomster, store gartneri A	195980	5,45	1068257	190423	5,84	1111929	190423	5,88	1119176
Blomsterprod. i små gartneri B	1960	5,45	10682	1904	5,84	11119	1904	5,88	11196
Sum blomster i gartnerier			1078939			1123048			1130372
Blomster utenom gartneriene B	52294	5,45	285002	48801	5,84	284998	48469	5,88	284998
Sum blomster	A 250234	5,45	1363941	241128	5,84	1408046	240796	5,88	1415370
Distr./kval.tilsk. fr/bær/gr			44876			60114			47500
Hagebruksprodukter			2795528			2824260			2837929
A Kvantumsenhet: 1000 stk	Prisenhet:	Kr/stk							
B Kvantumsenhet: Kr/1000 stk	Prisenhet:	Kr/stk							

Tabell 6.5. Andre frø til modning

	Revidert regnskap 2002			Foreløpig regnskap 2003			Budsjett 2004		
	Tonn	Kr/kg	1000 kr	Tonn	Kr/kg	1000 kr	Tonn	Kr/kg	1000 kr
Engfrø	1202	21,71	26095	803	23,78	19095	1161	20,56	23870
Rotvekst- og grønnsaksfrø	1	363,63	364	1	428,57	429	1	363,63	364
Sum andre frø til modning			26459			19524			24234

Tabell 6.6. Melk

	Revidert regnskap 2002			Foreløpig regnskap 2003			Budsjett 2004		
	1000 lite	Øre/liter	1000 kr	1000 lite	Øre/liter	1000 kr	1000 lite	Øre/liter	1000 kr
Kumelk. Meierileveranse	1504618	347,50	5228548	1521727	351,21	5344457	1510000	347,60	5248760
Kumelk. Hjemmeforbr.helmelk	4500	347,50	15638	4300	351,21	15102	4000	347,60	13904
Kumelk. Lokal foredling	163	347,50	566	126	351,21	443	200	347,60	695
Sum kumelk	1509281	347,50	5244752	1526153	351,21	5360002	1514200	347,60	5263359
Geitmelk. Meierileveranse	20560	346,87	71316	20141	349,97	70487	20000	346,43	69286
Geitmelk. Annet salg	435	346,87	1509	664	349,97	2324	664	346,43	2300
Sum geitmelk	20995	346,87	72825	20805	349,97	72811	20664	346,43	71586
Produsenttjeneste, meierifin			100500			111100			119200
Grunntilskudd melk			66180			37041			36861
Sum ku/geitmelk m. gr.tilsk.			5484257			5580954			5491006
Distriktstilskudd			413590			416846			413637
Salg av melkekvoter			2976			1277			0
Ku- og geitmelk			5900823			5999077			5904643

Tabell 6.7. Kjøtt

	Revidert regnskap 2002			Foreløpig regnskap 2003			Budsjett 2004		
	Tonn	Kr/kg	1000 kr	Tonn	Kr/kg	1000 kr	Tonn	Kr/kg	1000 kr
Storfe. Registrert salg	82846	28,69	2376852	82712	30,13	2492113	82011	31,26	2563664
Storfe. Hjemmeforbruk	374	28,59	10693	403	30,03	12102	415	31,16	12931
Sum storfe	83220	28,69	2387545	83115	30,13	2504215	82426	31,26	2576595
Kalv. Registrert salg	2321	27,38	63549	2096	30,21	63320	1639	31,31	51317
Kalv. Hjemmeforbruk	76	27,28	2073	77	30,11	2318	77	31,21	2403
Sum kalv	2397	27,38	65622	2173	30,21	65638	1716	31,31	53720
Sau/lam. Registrert salg	24547	27,42	673079	23907	29,22	698563	24168	27,91	674529
Sau/lam. Hj.forbr./dir. salg	598	27,32	16337	627	29,12	18258	648	27,81	18021
Sum sau/lam	25145	27,42	689416	24534	29,22	716821	24816	27,91	692550
Geit/kje. Registrert salg	242	3,15	762	240	2,64	634	225	2,64	594
Sum geit/kje	242	3,15	762	240	2,64	634	225	2,64	594
Hest. Registrert salg	636	9,58	6093	569	6,12	3482	600	6,12	3672
Sum hest	636	9,58	6093	569	6,12	3482	600	6,12	3672
Sum kjøtt (u/gris,fjørfe,tam	111640	28,21	3149438	110631	29,75	3290790	109783	30,31	3327131
Gris. Reg.salg u. hode/labbe	103330	21,59	2230895	105356	21,81	2297814	109029	21,66	2361568
Gris. Hjemmef. u. hode/labbe	688	21,49	14785	683	21,71	14828	680	21,56	14661
Sum gris	104018	21,59	2245680	106039	21,81	2312642	109709	21,66	2376229
Sum kjøtt (u/fjørfe,tamrein)	215658	25,02	5395118	216670	25,86	5603432	219492	25,98	5703360
Kylling (fra 1982). Salg	38000	16,27	618260	40272	16,20	652406	43450	15,76	684772
Sum høns,kylling,broilersl.	40777	15,16	618260	42728	15,27	652406	46300	14,79	684772
Ender.	250	30,40	7600	200	30,40	6080	200	30,40	6080
Kalkuner. Salg	5101	16,90	86207	5901	17,71	104507	6100	17,71	108031
Fjør og dun			100			100			100
Struts	10	35,00	350			0			0
Sum annet fjørfe	5361	17,58	94257	6101	18,14	110687	6300	18,13	114211
Sum fjørfeslakt	46138	15,44	712517	48829	15,63	763093	52600	15,19	798983
Grunntilskudd kjøtt			346287			192819			89900
Sum kjøtt inkl. grunntilsk.	261796	24,65	6453922	265499	24,71	6559344	272092	24,23	6592243
Internoverføring sauehold			740			59			266
Distriktstilskudd kjøtt			519645			521618			512506
Tilskudd friføring av sau			4796			5853			2658
Kontraktsf. mellomkalvprod.			5635			0			0
Sum tilskudd ekskl. grunntilskudd....			530816			527530			515430

Tabell 6.7. Kjøtt (forts.)

	Revidert regnskap 2002			Foreløpig regnskap 2003			Budsjett 2004		
	Tonn	Kr/kg	1000 kr	Tonn	Kr/kg	1000 kr	Tonn	Kr/kg	1000 kr
Kjøtt og fjørfeslakt			6984738			7086874			7107673
A Kvantumsenhet:	Tonn	Prisenhet:	Kr/kg						

Tabell 6.8. Egg

	Revidert regnskap 2002			Foreløpig regnskap 2003			Budsjett 2004		
	Tonn	Kr/kg	1000 kr	Tonn	Kr/kg	1000 kr	Tonn	Kr/kg	1000 kr
Egg. Registrert salg.	44490	10,60	471594	46495	11,14	517954	49738	10,67	530704
Egg. Direkte salg.	2814	12,10	34049	2814	12,43	34978	2814	11,95	33627
Egg. Sum salg.	47304	10,69	505643	49309	11,21	552932	52552	10,74	564331
Egg. Hjemmeforbruk, mat.	160	10,50	1680	149	11,04	1645	139	10,57	1469
Egg. Salg og hjemmeforbruk.	47464	10,69	507323	49458	11,21	554577	52691	10,74	565800
Distriktstilskudd. Egg.			4058			4362			4500
Frakttilskudd på egg.			7013			5640			7000
Godtgjør. førtidsslakt, høner.			172			545			4250
Egg			518566			565124			581550

Tabell 6.9. Ull

	Revidert regnskap 2002			Foreløpig regnskap 2003			Budsjett 2004		
	Tonn	Kr/kg	1000 kr	Tonn	Kr/kg	1000 kr	Tonn	Kr/kg	1000 kr
Ull	5156	33,95	175046	5093	31,38	159818	5017	32,43	162701

Tabell 6.10. Pelsdyr

	Revidert regnskap 2002			Foreløpig regnskap 2003			Budsjett 2004		
	Ant. ski	Kr/skinn	1000 kr	Ant. ski	Kr/skinn	1000 kr	Ant. ski	Kr/skinn	1000 kr
Reveskinn. Eksport	348506	515,26	179571	329084	420,53	138390	345000	457,26	157755
Reveskinn. Innenl. salg m.v.	11000	515,26	5668	11000	420,53	4626	11000	457,26	5030
Sum reveskinn	359506	515,26	185239	340084	420,53	143016	356000	457,26	162785
Minkskinn. Eksport	322419	197,79	63771	362751	199,09	72220	370000	207,89	76919
Minkskinn. Innenl. salg m.v.	10000	197,79	1978	10000	199,09	1991	10000	207,89	2079
Sum minkskinn	332419	197,79	65749	372751	199,09	74211	380000	207,89	78998
Pelsdyr			250988			217227			241783

Tabell 6.11. Salg av levende dyr

	Revidert regnskap 2002			Foreløpig regnskap 2003			Budsjett 2004		
	Antall dyr	Kr/dyr	1000 kr	Antall dyr	Kr/dyr	1000 kr	Antall dyr	Kr/dyr	1000 kr
Innenlandsk salg. Hester	800	14000,00	11200	750	15000,00	11250	750	15000,00	11250
Eksport. Hester	12	20000,00	240	8	35000,00	280	10	40000,00	400
Eksport. Rev og mink	139	180,00	25	88	1739,00	153	100	1000,00	100
Eksport. Andre dyr			7221			1054			3450
Sum eksport. Husdyr			7486			1487			3950
Import. Rev og mink	3127-	469,00	1467-	197-	1249,00	246-	2500-	400,00	1000-
Import. Andre dyr			6849-			6674-			5900-
Import. Embryo storfe	A 120-	7000,00	840-	90-	7000,00	630-	100-	7000,00	700-
Sum import. Husdyr			9156-			7550-			7600-
Salg av levende dyr			9530			5187			7600

A Kvantumsenhet: Ant. stykk Prisenhet: Kr/stk

Tabell 6.12. Kaniner og bier

	Revidert regnskap 2002			Foreløpig regnskap 2003			Budsjett 2004		
	Tonn	Kr/kg	1000 kr	Tonn	Kr/kg	1000 kr	Tonn	Kr/kg	1000 kr
Kaninkjøtt	260	33,00	8580	260	33,00	8580	260	33,00	8580
Sum kaniner			8580			8580			8580
Salg til Honningcentralen	1304	39,34	51299	940	37,43	35184	800	37,75	30200
Honning. Direkte salg	596	76,00	45296	560	76,00	42560	400	76,00	30400
Sum birøkt			96595			77744			60600
Kaniner og bier			105175			86324			69180

Tabell 6.13. Kjøreinntekter m.v.

	Revidert regnskap 2002	Foreløpig regnskap 2003	Budsjett 2004
	1000 kr	1000 kr	1000 kr
Kjøring v/invest. driftsbyggn	13875	13393	12795
Kjøring v/invest. grøfter	11584	11784	11800
Kjøring v/invest. nydyrking	4510	4640	4750
Sum kjøreinnt. v/investering	29969	29817	29345
Kjøring i skogen	61100	60200	62900
Kjøring på bierverv m.v.	141201	135097	129399
Innt. hester i full pensjon	64587	67479	70245
Kjøreinntekter m.v.	296857	292593	291889

Tabell 6.14. Arbeidsinntekter ved invest.

	Revidert regnskap 2002	Foreløpig regnskap 2003	Budsjett 2004
	1000 kr	1000 kr	1000 kr
Invest.arb. driftsbygninger	166490	160712	153565
Invest.arb. grøfter	14234	14689	14700
Invest.arb. nydyrking	4534	4679	4788
Arbeidsinnt. v/investeringer	185258	180080	173053

Tabell 6.15. Endringer i buskapsverdien

	Revidert regnskap 2002			Foreløpig regnskap 2003			Budsjett 2004		
	Antall dyr	Kr/dyr	1000 kr	Antall dyr	Kr/dyr	1000 kr	Antall dyr	Kr/dyr	1000 kr
Hester	1000-	7410,00	7410-	300	7410,00	2223			0
Storfe under 1 år	16100-	2030,00	32683-	3100-	2170,00	6727-	1900	2160,00	4104
Okser over 1 år	5100	9350,00	47685	4900-	9820,00	48118-	100	9890,00	989
Kviger			9099-			11081-			640
Kyr			8144-			2521			9576-
Sum storfe			2241-			63405-			3843-
Sauer	33700-	540,00	18198-	3300-	570,00	1881-	9800-	550,00	5390-
Geiter	600-	150,00	90-	1100-	140,00	154-			0
Slaktesvin	7200	1080,00	7776	29900	1100,00	32890	15700	1090,00	17113
Avlssvin over 6 mnd.	2800	2460,00	6888	6500	1640,00	10660	3900	1630,00	6357
Sum svin	10000		14664	36400		43550	19600		23470
Ender, kalkuner og gjess	59700	80,00	4776	9300-	80,00	744-	400-	80,00	32-
Struts	600-	1230,00	738-	600-	1230,00	738-			0
Sum fjørfe	59100		4038	9900-		1482-	400-		32-
Rev	5000-	450,00	2250-			0			0
Mink			0			0	5000	210,00	1050
Lager, revskinn	A 55000	515,00	28325	20000	421,00	8420	60000-	457,00	27420-
Lager, minkskinn	A		0	22000	199,00	4378	25000-	208,00	5200-
Sum pelsdyr	50000		26075	42000		12798	80000-		31570-
Kaniner	100-	70,00	7-			0			0
Endringer i buskapsverdi			16831			8351-			17365-

A Kvantumsenhet: Ant. skinn Prisenhet: Kr/skinn

Tabell 6.16. Handelsgjødsel og kalk

	Revidert regnskap 2002			Foreløpig regnskap 2003			Budsjett 2004		
	Tonn	Kr/100 kg	1000 kr	Tonn	Kr/100 kg	1000 kr	Tonn	Kr/100 kg	1000 kr
Kalksalpeter	41390	149,69	61957	37010	153,04	56640	36500	158,90	57999
Kalkammonsalpeter. 26% N	13312	192,54	25631	15578	156,05	24309	15300	195,38	29893
Urea	582	313,35	1824	346	308,80	1068	340	288,10	980
Svovelkalksalpeter	2481	152,49	3783	2144	145,29	3115	2100	168,58	3540
Priv.imp. nitrogengjødsel	11281	136,26	15371	12380	132,08	16352	12200	135,93	16583
Sum nitrogen-gjødsel	69046	157,24	108566	67458	150,44	101484	66440	164,05	108995
Superfosfat P8	548	185,37	1016	583	178,87	1043	575	183,57	1056
Råfosfat	41	209,00	86	26	208,19	54	25	237,92	59
Sum fosforgjødsel	589	187,10	1102	609	180,13	1097	600	185,83	1115
Sum fosforgjødsel			1102			1097			1115
Kalisuper PK 5-17	572	234,47	1341	553	222,12	1228	550	218,41	1201
Kaliumsulfat 41%	96	325,69	313	118	334,55	395	110	338,53	372
Kaliumgjødsel 49%	508	284,00	1443	496	277,00	1374	490	278,15	1363
Kaliummagnesium 22%	287	258,24	741	183	263,36	482	180	265,18	477
Sum PK-gjødsel og kaliumgj.	1463	262,34	3838	1350	257,70	3479	1330	256,62	3413
NK 19-16 / NK 20-10	6353	172,31	10947	2680	211,62	5671	2640	216,23	5708
Fullgjødsel 16-3-18	3070	232,42	7135	2381	231,92	5522	2350	244,77	5752
Fullgjødsel 11-5-17	10785	268,30	28936	18206	259,31	47210	17900	257,43	46080
Fullgjødsel 17-5-13	18582	217,69	40451	12950	206,60	26755	12800	207,53	26564
Fullgjødsel 21-4-10	154434	205,18	316868	158738	208,03	330223	156400	193,50	302634
Fullgjødsel 22-2-12	54491	214,17	116703	54002	199,48	107723	53200	202,42	107687
Fullgjødsel 15-4-12	121	299,88	363			0			0
Fullgjødsel 18-3-15	60558	218,81	132507	49359	210,91	104103	48600	207,72	100952
Fullgjødsel 21-3-8	2789	234,47	6539	3644	238,72	8699	3590	222,12	7974
Fullgjødsel 25-2-6	86312	197,69	170630	89974	186,53	167829	88600	195,54	173248
Fullgjødsel 6-5-20	1151	312,86	3601	1497	307,73	4607	1480	310,56	4596
NP 12-23	1452	328,29	4767	1449	300,68	4357	1430	319,90	4575
Mekanisk blandet fullgjødsel	5026	156,03	7842	20021	170,33	34102	19700	173,73	34225
Sum fullgjødsel	405124	209,14	847289	414901	204,10	846801	408690	200,64	819995
Diverse handelsgjødsel	2307	201,75	4654	7608	196,74	14968	7500	195,68	14676
Sum handelsgjødsel	478529	201,75	965449	491926	196,74	967829	484560	195,68	948194
Mikronæringsstoff	370	606,63	2245	334	703,17	2349	334	628,47	2099
Sum mikronæringsstoff m.v.			2245			2349			2099
Kalk	A 243498	444,89	108330	216000	461,80	99749	230661	474,40	109426
Sum hand.gj./kalk (u/tilsk.)			1076024			1069927			1059719
Bulkrabatt/storsekkrabatt			30747-			39771-			39175-
Andre rabatter	478526-	5,22	24979-	491926-	2,82	13872-	484560-	2,82	13665-
Handelsgjødsel og kalk			1020298			1016284			1006879

A Kvantumsenhet: Tonn Prisenhet: Kr/tonn

Tabell 6.17. Innkjøpt kraftfôr

	Revidert regnskap 2002			Foreløpig regnskap 2003			Budsjett 2004		
	Tonn	Kr/100 kg	1000 kr	Tonn	Kr/100 kg	1000 kr	Tonn	Kr/100 kg	1000 kr
Drøvtyggerfôr <100 AAT	202466	264,01	534539			0			0
Drøvtyggerfôr 100-120 AAT	690699	274,74	1897609			0			0
Drøvtyggerfôr >120 AAT	7586	291,80	22136			0			0
Andre blandinger storfe	2131	352,67	7515			0			0
Proteinkonsentrat ku	323	343,99	1111			0			0
Drøvtyggerfôr			0	907937	268,88	2441254	899937	264,08	2376578
Økologisk drøvtyggerfôr			0	4587	399,30	18314	4587	389,66	17872
Sum kraftfôr til drøvtyggere	903205	272,69	2462910	912524	269,53	2459568	904524	264,72	2394450
Svinefôr	300894	266,29	801246			0			0
Diefôr purke	70860	263,97	187050			0			0
Purkefôr	14739	243,81	35935			0			0
Smågrisfôr	26500	398,28	105544			0			0
Proteinkonsentrat, svin	413	389,90	1610			0			0
Andre blandinger svin	18905	264,33	49971			0			0
Svinefôr			0	444142	272,11	1208550	459142	274,61	1260863
Økologisk svinefôr			0	533	427,02	2278	533	428,03	2283
Sum kraftfôr til svin	432311	273,27	1181356	444675	272,30	1210828	459675	274,79	1263146
Verpefôr	119805	266,99	319873			0			0
Rugefôr	18925	269,48	50999			0			0
Oppalsfôr, høns	17755	257,06	45641			0			0
Kalkunfôr	17095	302,03	51632			0			0
Broilerfôr	95417	305,64	291631			0			0
Andre blandinger fjørfe	1757	288,20	5064			0			0
Fjørfefôr u. koksidiostatika			0	203202	270,56	549777	219749	273,09	600102
Fjørfefôr m. koksidiostatika			0	77772	295,73	229993	84105	298,01	250644
Økologisk fjørfefôr			0	1469	422,70	6210	1589	401,35	6377
Sum kraftfôr til fjørfe	270754	282,49	764840	282443	278,28	785980	305443	280,62	857123
Hestepellets (hestefôr)	13177	291,07	38354	12867	368,80	47452	12867	378,97	48762
Hel/knust havre			0	5507	279,73	15404	5507	276,73	15238
Tørrfôr, pelsdyr	5340	248,80	13287	2771	213,15	5906	2771	216,33	5994
Kaninfôr			0	999	422,87	4224	999	424,02	4236
Andre fôrblandinger	512	324,94	1665	3054	341,76	10436	3054	343,70	10495
Sum kraftfôr, andre husdyr	19029	280,13	53306	25198	331,07	83422	25198	336,24	84725
Sum kraftfôrbl. ukorr.	1625299	274,56	4462412	1664840	272,69	4539798	1694840	271,38	4599444
Grøpp av salgskorn	9549	277,47	26496	2938	266,52	7830	2938	269,18	7909
Sum innkjøpt kraftfôr ukorr.	1634848	274,58	4488908	1667778	272,68	4547628	1697778	271,38	4607353
Leiemalt i blandinger	200-	181,60	363-			0			0
Sum innkjøpt kraftfôr korr.	1634648	274,59	4488545	1667778	272,68	4547628	1697778	271,38	4607353
Rabatter og bonus			75994-			57451-			58484-
Innkjøpt kraftfôr			4412551			4490177			4548869

Tabell 6.18. Innkjøpte melkeprod. til fôr

	Revidert regnskap 2002			Foreløpig regnskap 2003			Budsjett 2004		
	1000 lite	Øre/liter	1000 kr	1000 lite	Øre/liter	1000 kr	1000 lite	Øre/liter	1000 kr
Skummet melk	5000	79,10	3955	5000	89,80	4490	5000	90,95	4548
Myse	740403	7,98	59084	743508	8,02	59629	757635	7,98	60459
Innkj. melkeprod. til fôr			63039			64119			65007

Tabell 6.19. Annet innkjøpt fôr

	Revidert regnskap 2002			Foreløpig regnskap 2003			Budsjett 2004		
	Tonn	Kr/100 kg	1000 kr	Tonn	Kr/100 kg	1000 kr	Tonn	Kr/100 kg	1000 kr
Tilskuddsfôr	8501	628,00	53386	7847	668,00	52418	7847	706,00	55400
Høy, importert	12992	152,00	19748	12306	147,00	18090	12000	150,00	18000
Melkeerstatninger	3879	1524,00	59116	3475	1741,00	60500	3435	1763,00	60559
Salt	2000	195,00	3900	2000	195,00	3900	2000	195,00	3900
Slakteriavfall	23408	39,47	9239	23066	42,11	9713	22800	42,00	9576
Fisk og fiskeavfall	25872	95,72	24765	25494	95,72	24403	25200	96,00	24192
Fett	616	250,00	1540	607	250,08	1518	600	250,00	1500
Organisk våtfôr	A 23884	212,44	50739	19414	216,08	41950	19280	218,08	42046
Annet innkjøpt fôr			222433			212492			215173

A Kvantumsenhet: 1000 ffe Prisenhet: Kr/100 ffe

Tabell 6.20. Såfrø og planter

	Revidert regnskap 2002			Foreløpig regnskap 2003			Budsjett 2004		
	Tonn	Kr/kg	1000 kr	Tonn	Kr/kg	1000 kr	Tonn	Kr/kg	1000 kr
Innkjøpt såkorn. Hvete	10375	4,51	46791	12106	4,95	59925	12089	4,79	57906
Innkjøpt såkorn. Rug	283	4,78	1353	498	4,78	2380	964	4,73	4560
Innkjøpt såkorn. Bygg	29257	4,06	118783	27316	4,05	110630	26367	3,97	104677
Innkj. såkorn. Havre/bl.korn	13305	3,97	52821	14101	4,00	56404	14100	3,69	52029
Innkjøpt såkorn. Rughvete	41	4,33	178	37	4,33	160	38	4,33	165
Sum innkjøpt såkorn	53261	4,13	219926	54058	4,25	229499	53558	4,10	219337
Oljefrø til modning	121	30,30	3666	83	24,80	2058	77	23,80	1833
Importert engfrø. Timotei	1	35,25	35	26	32,53	846	26	33,84	880
Importert engfrø. Kløver	32	57,22	1831	44	57,19	2516	39	57,54	2244
Imp. engfrø. Hundegras m.v.	1048	29,66	31084	1206	28,91	34865	1185	29,93	35467
Sum importert engfrø	1081	30,48	32950	1276	29,96	38227	1250	30,87	38591
Norskprodusert engfrø	1580	40,71	64322	1579	38,62	60981	1579	39,99	63144
Sum engfrø	2661	36,55	97272	2855	34,75	99208	2829	35,96	101735
Imp. frø. Fôrnepe/kålrot	1	117,00	117	1	65,00	65			0
Imp. frø. Andre rotv.	1	273,00	273			0			0
Sum importert rotvekstfrø	2	195,00	390	1	65,00	65			0
Importert grønnsakfrø	84	415,00	34860	68	486,00	33048	56	585,00	32760
Norskprod. rotv- og gr.frø	1	1020,00	1020	1	1299,00	1299	1	1206,00	1206
Sum rotvekst- og grønnsakfrø	87		36270	70		34412	57		33966
Annet frø, imp. (prydplanter)			18960			24024			24024
Kjøp settepoteter			26123			29618			30030
Blomsterløk m.v.			119002			104001			104001
Planteartikler			123994			127006			127006
Sum planter			242996			231007			231007
Såfrø og planter			645213			649826			641932

Tabell 6.21. Andre kostnader

	Revidert regnskap 2002			Foreløpig regnskap 2003			Budsjett 2004		
	Tonn	Kr/100 kg	1000 kr	Tonn	Kr/100 kg	1000 kr	Tonn	Kr/100 kg	1000 kr
Rensing av såkorn	16560	83,20	13778	16460	83,50	13744	16750	86,50	14489
Ensileringsmidler	19256	708,85	136496	18889	753,22	142276	18690	790,29	147705
Halmbeh.middel. Ammoniakk	A 1320	8,13	10732	1120	8,16	9139	1100	7,87	8657
Plantevernmidler			212774			186115			175020
Frakt. Korn og oljefrø	357953	6,06	21692	413703	6,47	26767	509035	6,95	35378
Frakt. Handelsgjødsel	478529	8,00	38282	491926	8,05	39600	484560	8,52	41285
Frakt. Poteter	94449	9,00	8500	94888	9,00	8540	94669	10,00	9467
Frakt. Grønnsaker	126376	20,49	25894	125201	20,98	26267	128403	21,30	27350
Frakt. Bær	3610	23,66	854	3718	24,23	901	3847	24,59	946
Frakt. Blomster	B 23797	4,01	9543	23994	4,11	9862	23769	4,17	9912
Frakt. Frukt	13503	24,33	3285	10093	24,91	2514	10544	25,29	2667
Sum frakt. Hagebruksprod.			39576			39544			40875
Fiberduk	C 3566	0,83	2960	3676	0,83	3051	3624	0,79	2863
Plastfolie i hagebruket	D 2377	2030,97	4828	2451	2000,74	4904	2416	2052,01	4958
Plastfolie i jordbruket	D 39250	3290,88	129167	40708	3269,23	133084	40729	3385,14	137873
Plastfolie inkl. inv.avgift	D 41627	3218,94	133995	43159	3197,20	137988	43145	3310,49	142831
Emballasje grønnsaker	13782	6,00	82749	13623	6,03	82210	13885	5,60	77741
Emballasje frukt og bær	23988	1,71	41021	19508	1,72	33515	20716	1,62	33628
Emballasje blomster	19598	1,58	31026	19042	1,62	30848	18276	1,67	30595
Sum emballasje. Hagebrukspr.			154796			146573			141964
Torv- og plastpotter	E 51319	308,09	15811	44204	306,58	13552	40770	335,84	13692
Dyrkingstorv	F 80	397,48	31798	86	404,13	34755	86	408,36	35119
Fyringsolje. Veksthus	G 78046	292,00	227894	69147	298,00	206058	69147	304,00	210207
Fyringsolje. Korntørker	G 5953	402,20	23943	6772	440,70	29844	6254	405,60	25366
Sum andre kostn. v/pl.prod.			1073027			1037546			1044918
A Kvantumsenhet: Tonn	Prisenhet: Kr/kg								
B Kvantumsenhet: Kv.indeks	Prisenhet: Prisindeks frakt								
C Kvantumsenhet: 1000 m2	Prisenhet: Kr/m2								
D Kvantumsenhet: Dekar	Prisenhet: Kr/daa								
E Kvantumsenhet: Ant. kart.	Prisenhet: Kr/kartong								
F Kvantumsenhet: 1000 m3	Prisenhet: Kr/m3								
G Kvantumsenhet: 1000 liter	Prisenhet: Øre/liter								

Tabell 6.21. Andre kostnader (forts.)

	Revidert regnskap 2002			Foreløpig regnskap 2003			Budsjett 2004		
			1000 kr			1000 kr			1000 kr
Bygningsforsikr. Premie			297097			334717			367297
Bygningsforsikr. Erstatning			199841-			253534-			322299-
Sum diverse andre kostnader			1642930			2024011			1675296
Sum ekskl.posten forskjellig			4317211			4617160			4225668
Forskjellig			302205			323201			295797
Utgifter til sjuk.lønn.ordn.			88000			88000			88000
Medlemsavgift folketrygden			130800			130800			130800
Adm.tilskudd til avløserlag			19999			18320			14000
Sum sosiale ordninger			238799			237120			232800
Andre kostnader			4858215			5177481			4754265

Tabell 6.22. Vedlikehold

	Revidert regnskap 2002			Foreløpig regnskap 2003			Budsjett 2004		
	Kv.ind.	Pr.ind.vdl.	1000 kr	Kv.ind.	Pr.ind.vdl.	1000 kr	Kv.ind.	Pr.ind.vdl.	1000 kr
Vedlikehold. Bygninger	57488	1332,00	765740	53913	1371,00	739147	50438	1400,00	706132
Vedlikehold. Mask. og redsk.	88898	364,80	324300	86773	364,40	316201	85352	382,30	326301
Vedlikehold. Biler	8121	674,80	54801	8152	672,20	54798	7977	679,00	54164
Sum vedlikehold			1144841			1110146			1086597

Tabell 6.23. Leasing av maskiner

	Revidert regnskap 2002			Foreløpig regnskap 2003			Budsjett 2004		
	Kvantum	Pr.ind.	1000 kr	Kvantum	Pr.ind.	1000 kr	Kvantum	Pr.ind.	1000 kr
Leasing av maskiner	12078	241,15	291261	15546	232,12	360854	19456	220,25	428518

Tabell 6.24. Kapitalslit

	Revidert regnskap 2002			Foreløpig regnskap 2003			Budsjett 2004		
	Kvantum	Pr.ind.kts.	1000 kr	Kvantum	Pr.ind.kts.	1000 kr	Kvantum	Pr.ind.kts.	1000 kr
Kapitalslit. Bygninger	60059	304,10	1826394	58229	311,60	1814416	56370	314,70	1773964
Kapitalslit. Maskiner/redsk.	94374	304,10	2869913	91717	311,60	2857902	89244	314,70	2808509
Kapitalslit. Biler	6007	304,10	182673	5862	311,60	182660	5737	314,70	180543
Kapitalslit. Grøfter	6836	304,10	207883	6666	311,60	207713	6509	314,70	204838
Kapitalslit. Hydrotekn. anl.	270	304,10	8211	296	311,60	9223	314	314,70	9882
Kapitalslit			5095074			5071914			4977736

Tabell 6.25. Realrente. Lånt kapital

	Revidert regnskap 2002			Foreløpig regnskap 2003			Budsjett 2004		
	Mill. kr	Rentepros.	1000 kr	Mill. kr	Rentepros.	1000 kr	Mill. kr	Rentepros.	1000 kr
Nedbetalingslån statsbanker	2150	6,77	145555	2145	5,92	126984	2086	3,88	80937
Nedb.lån andr. lång. f. 1997	22112	6,83	1510250	21808	5,28	1151462	21857	3,09	675381
Sum nedbetalingslån	24262	6,82	1655805	23953	5,34	1278446	23943	3,16	756318
Sum rentebærende utlån	24262	6,82	1655805	23953	5,34	1278446	23943	3,16	756318
Investeringslån (LUF)	1555		0	1576		0	1535		0
Rentekostnader lånt kapital	25817	6,41	1655805	25529	5,01	1278446	25478	2,97	756318
Effekt av finansiering			335613-			638219-			254784-
Realrente lånt kapital	25817	5,11	1320192	25529	2,51	640227	25478	1,97	501534

Tabell 6.26. Direkte tilskudd

	Revidert regnskap 2002	Foreløpig regnskap 2003	Budsjett 2004
	1000 kr	1000 kr	1000 kr
Plant.i eldre frukttrefelt	338	0	0
BU-invest. tradisj. jordbruk	123850	124387	125000
BU-invest. Grøfting	6560	4136	3000
Tekniske miljøinvest.	20200	16700	15000
Tilsk. til sær. kult.l.tilt.	65000	62900	65000
Organisert beitebruk	0	12773	14600
Rentestøtte	0	451	3500
Sum utbet. Landbr.utb.fond	215948	221347	226100
Utbet. Katastrofef. pl.prod.	48707	53503	58500
Utb.fra tiltaksf. små-/fj.fe	21796	0	0
Sum fondsutbetalinger	286451	274850	284600
Areal kult.landsk.tillegg	3036451	3010348	3033059
Andre arealbas. tilsk.ordn.	222460	218160	218901
Produksjonstillegg husdyr	2251016	2235564	2286025
Driftstilskudd i melkeprod.	1306160	1248483	1201000
Tilskudd til økolog. jordb.	0	0	74700
Ufordelt beløp	0	0	35000-
Sum dir. tilsk. (underpost)	6816087	6712555	6778685
Fremme av norsk engfrøavl	1335	1495	2242
Inseminering m.v.	62154	66622	66260
Tilsk. til økologisk jordbr.	63187	75502	0
Sum utviklingstiltak	126676	143619	68502
Utbet.avløserordn.i jordbr.	1185476	1188495	1054819
Adm.tilskudd til avløserlag	19999	18320	14000
Refusj. utgifter under sykd.	173099	154477	189800
Sjukelønnsordning	88000	88000	88000
Kommunale vikarordninger	16284	14415	16000
Medlemsavgift, folketrygden	130800	130800	130800
Samdrifter	597	0	0
Tidligpensjonsordning	103810	115729	124935
Sum velferdsordninger	1718065	1710236	1618354
Sum utbet. jordbruksavt.	8947279	8841260	8750141
Erst. tilt. pl./dyresykdom	0	0	32248
Driftsplanlag m.v.	827	807	800
Tilsk. avløs. rep./HV-øvelse	1537	1081	1000
Erstatn. rovdyrsk. på husdyr	43657	50933	51000
Sum andre ordninger	46021	52821	85048
Sum direkte tilskudd	8993300	8894081	8835189

Tabell 6.27. Bruttoinvest. Løpende priser

	Revidert regnskap 2002			Foreløpig regnskap 2003			Budsjett 2004			
	1000 kr			1000 kr			1000 kr			
Bygninger			1387500			1339300			1279500	
Maskiner og redskaper			2361400			2551600			2529800	
Biler			104100			153400			154900	
Grøfter	A	47000	2747,00	129109	45000	2794,00	125730	45000	2852,00	128340
Hydrotekniske anlegg		5719	2747,00	15709	7719	2794,00	21563	6641	2852,00	18942
Sum avskrivb. bruttoinvest.			3997818			4191593			4111482	
Fullldyrking u. grøftkostn.	A	10000	4513,00	45130	10000	4644,00	46440	10000	4742,00	47420
Sum br.invest.uavskr.jordkap	A	10000	4513,00	45130	10000	4644,00	46440	10000	4742,00	47420
Sum bruttoinvesteringer			4042948			4238033			4158902	

A Kvantumsenhet: Dekar Prisenhet: Kr/daa

Tabell 6.28. Investeringsavg. Kapitalvarer 1000 kr

	Revidert regnskap 2002	Foreløpig regnskap 2003	Budsjett 2004
Imp.og norskprod.mask./redsk	8005	0	0
Brukte maskiner/redskaper	2127	0	0
Vedlikehold,maskiner/redsk.	927	0	0
Sum inv.avg.,maskiner/redsk.	11059	0	0
Sum inv.avg., kapitalvarer	11059	0	0

Tabell 6.29. Arbeidsforbruk, årsverk

	Revidert regnskap 2002	Foreløpig regnskap 2003	Budsjett 2004
Arbeidsforbruk i jordbruket	70600	66000	61900

Tabell 6.30. Sammendrag. Totalkalkylens registrerte regnskaper. Mill. Kroner ¹⁾

	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003 *	2004**
Korn, erter og oljefrø	2572	2524	2404	2332	2241	2209	2419	2384
Poteter	492	491	424	424	453	496	495	489
Stråfôr m.v.	52	79	73	101	96	97	102	105
Hagebruksprodukter	2359	2428	2525	2627	2666	2796	2824	2838
Andre frø til modning	57	42	47	37	34	26	20	24
Sum planteprod. til salg og hjemmeforbruk	5532	5564	5474	5522	5490	5623	5859	5840
Melk	6339	6562	6237	6595	6010	5901	5999	5905
Kjøtt	6887	7025	6963	6578	6763	6985	7087	7108
Egg	536	520	537	491	502	519	565	582
Ull	179	176	168	158	167	175	160	163
Pelsdyr	286	283	176	261	320	251	217	242
Salg av levende dyr	1	10	2	7	4	10	5	8
Kaniner og bier	66	76	62	75	65	105	86	69
Sum husdyrprod. til salg og hjemmeforbruk	14294	14653	14145	14167	13831	13945	14120	14075
Sum pl.- og husdyrpr. til salg og hj.forbr.	19826	20217	19619	19689	19321	19568	19979	19915
Kjøreinntekter m.v.	309	295	292	298	304	297	293	292
Arbeidsinntekter ved invest.	184	217	213	195	187	185	180	173
Sum andre inntekter	493	512	505	492	490	482	473	465
Endringer i buskapsverdien	14	100	127-	120-	34-	17	8-	17-
Sum inntekter	20333	20829	19997	20061	19777	20067	20443	20362
Handelsgjødsel og kalk	1180	1145	1120	936	914	1020	1016	1007
Innkjøpt kraftfôr	4619	4567	4539	4197	4312	4413	4490	4549
Innkjøpte melkeprod. til fôr	70	73	66	64	66	63	64	65
Annet innkjøpt fôr	256	262	227	208	211	222	212	215
Såfrø og planter	541	571	636	633	665	645	650	642
Andre kostnader	4298	4230	3983	4399	4718	4858	5177	4754
Vedlikehold	985	1003	1022	1056	1137	1145	1110	1087
Sum ikke-varige prod.midler (kostnader)	11948	11851	11593	11494	12022	12367	12721	12319
Leasing av maskiner	105	134	165	176	216	291	361	429
Kapitalslit	5076	5104	5144	5184	5197	5095	5072	4978
Sum kostnader	17129	17089	16901	16855	17436	17753	18153	17725
Realrente lånt kapital	539	815	985	736	942	1320	640	502
Direkte tilskudd	8548	9056	9000	9196	8676	8993	8894	8835
Vederlag til arbeid og kapital	11752	12796	12096	12403	11018	11308	11184	11473
Vederlag til arbeid og egenkapital	11213	11981	11111	11667	10076	9987	10543	10971

* Foreløpig regnskap ** Budsjett

1) Eksklusive virkning av skattemessig inntektsfradrag

Tabell 6.31. Prosentvis utvikling (verdibasis). 2002 = 100. Totalkalkylens registrerte regnskaper ¹⁾

	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003 *	2004**
Korn, erter og oljefrø	116,4	114,2	108,8	105,5	101,4	100,0	109,5	107,9
Poteter	99,1	98,9	85,4	85,4	91,3	100,0	99,7	98,5
Stråfôr m.v.	53,6	81,4	75,2	104,1	98,9	100,0	105,1	108,2
Hagebruksprodukter	84,3	86,8	90,3	93,9	95,3	100,0	101,0	101,5
Andre frø til modning	219,2	161,5	180,7	142,3	130,7	100,0	76,9	92,3
Sum planteprod. til salg og hjemmeforbruk	98,3	98,9	97,3	98,2	97,6	100,0	104,1	103,8
Melk	107,4	111,2	105,6	111,7	101,8	100,0	101,6	100,0
Kjøtt	98,5	100,5	99,6	94,1	96,8	100,0	101,4	101,7
Egg	103,2	100,1	103,4	94,6	96,7	100,0	108,8	112,1
Ull	102,2	100,5	96,0	90,2	95,4	100,0	91,4	93,1
Pelsdyr	113,9	112,7	70,1	103,9	127,4	100,0	86,4	96,4
Salg av levende dyr	10,0	100,0	20,0	70,0	40,0	100,0	50,0	80,0
Kaniner og bier	62,8	72,3	59,0	71,4	61,9	100,0	81,9	65,7
Sum husdyrprod. til salg og hjemmeforbruk	102,5	105,0	101,4	101,5	99,1	100,0	101,2	100,9
Sum pl.- og husdyrpr. til salg og hj.forbr.	101,3	103,3	100,2	100,6	98,7	100,0	102,1	101,7
Kjøreinntekter m.v.	104,0	99,3	98,3	100,3	102,3	100,0	98,6	98,3
Arbeidsinntekter ved invest.	99,4	117,2	115,1	105,4	101,0	100,0	97,2	93,5
Sum andre inntekter	102,2	106,2	104,7	102,0	101,6	100,0	98,1	96,4
Sum inntekter	101,3	103,7	99,6	99,9	98,5	100,0	101,8	101,4
Handelsgjødsel og kalk	115,6	112,2	109,8	91,7	89,6	100,0	99,6	98,7
Innkjøpt kraftfôr	104,6	103,4	102,8	95,1	97,7	100,0	101,7	103,0
Innkjøpte melkeprod. til fôr	111,1	115,8	104,7	101,5	104,7	100,0	101,5	103,1
Annet innkjøpt fôr	115,3	118,0	102,2	93,6	95,0	100,0	95,4	96,8
Såfrø og planter	83,8	88,5	98,6	98,1	103,1	100,0	100,7	99,5
Andre kostnader	88,4	87,0	81,9	90,5	97,1	100,0	106,5	97,8
Vedlikehold	86,0	87,5	89,2	92,2	99,3	100,0	96,9	94,9
Sum ikke-varige prod.midler (kostnader)	96,6	95,8	93,7	92,9	97,2	100,0	102,8	99,6
Leasing av maskiner	36,0	46,0	56,7	60,4	74,2	100,0	124,0	147,4
Kapitalslit	99,6	100,1	100,9	101,7	102,0	100,0	99,5	97,7
Sum kostnader	96,4	96,2	95,2	94,9	98,2	100,0	102,2	99,8
Realrente lånt kapital	40,8	61,7	74,6	55,7	71,3	100,0	48,4	38,0
Direkte tilskudd	95,0	100,7	100,0	102,2	96,4	100,0	98,8	98,2
Vederlag til arbeid og kapital	103,9	113,1	106,9	109,6	97,4	100,0	98,9	101,4
Vederlag til arbeid og egenkapital	112,2	119,9	111,2	116,8	100,8	100,0	105,5	109,8

* Foreløpig regnskap ** Budsjett

1) Eksklusive virkning av skattemessig inntektsfradrag

Tabell 6.32. Det økonomiske resultat i jordbruket iflg. totalkalkylens registrerte regnskaper ¹⁾

	Jordbruket totalt. Mill. kr.					Per årsverk. Kroner			
	Direkte tilsk.	Veder- lag til arbeid og kapital	Effekt av finans- iering	Renter lånt kapital	Veder- lag til arb. og egen- kapital	Vederlag til arbeid og kapital		Vederlag til arbeid og egenkapital	
						Nivå	Endring	Nivå	Endring
1959	103	1440	27	42	1425	5675		5616	
1960	103	1505	4	47	1463	5905	230	5738	122
1961	95	1539	35	51	1523	6204	299	6139	401
1962	83	1458	83	56	1485	6070	134-	6184	45
1963	80	1482	41	59	1465	6439	369	6362	178
1964	75	1548	97	65	1580	7026	587	7170	808
1965	191	1746	78	70	1753	8285	1259	8320	1150
1966	191	1726	61	80	1707	8413	128	8319	1-
1967	221	1842	93	88	1847	9067	654	9091	772
1968	254	2276	74	96	2254	11409	2342	11298	2207
1969	279	2121	80	118	2082	11018	391-	10816	482-
1970	267	2151	294	134	2311	11932	914	12816	2000
1971	365	2513	180	149	2543	15030	3098	15212	2396
1972	417	2661	229	164	2726	17060	2030	17477	2265
1973	480	2786	259	178	2868	18417	1357	18953	1476
1974	545	3142	348	213	3278	21478	3061	22404	3451
1975	1202	3910	484	246	4148	27576	6098	29252	6848
1976	1727	5003	446	312	5138	34793	7217	35728	6476
1977	2054	6156	505	368	6292	43231	8438	44187	8459
1978	2488	6858	551	533	6876	49697	6466	49829	5642
1979	2749	6469	379	639	6209	48063	1634-	46128	3701-
1980	2884	6935	1008	809	7134	55218	7155	56802	10674
1981	3404	7775	1469	1047	8196	63003	7785	66419	9617
1982	3967	8461	1387	1263	8584	69981	6978	71004	4585
1983	4208	8152	1158	1481	7829	68849	1132-	66120	4884-
1984	4230	9546	924	1558	8911	82148	13299	76687	10567
1985	4233	9288	910	1689	8509	81046	1102-	74249	2438-
1986	3986	9765	1281	2000	9045	86875	5829	80474	6225
1987	4276	10515	1766	2457	9823	97448	10573	91041	10567
1988	4789	10444	1442	2689	9198	101298	3850	89212	1829-
1989	5054	11893	1027	2600	10319	117516	16218	101968	12756
1990	6184	13233	932	2564	11601	134073	16557	117536	15568
1991	8147	13088	777	2484	11381	137047	2974	119177	1641
1992	9042	12994	519	2363	11150	138089	1042	118496	681-
1993	8826	13621	489	2029	12081	149514	11425	132611	14115
1994	8743	12992	301	1438	11854	144511	5003-	131859	752-
1995	8212	12093	528	1336	11284	135418	9093-	126362	5497-
1996	8311	12368	250	1259	11359	142651	7233	131010	4648
1997	8548	11752	615	1154	11213	139901	2750-	133483	2473
1998	9056	12796	533	1348	11981	155290	15389	145398	11915
1999	9000	12096	555	1540	11111	148237	7053-	136170	9228-
2000	9196	12403	769	1506	11667	158809	10572	149384	13214
2001	8676	11018	762	1704	10076	148085	10724-	135424	13960-
2002	8993	11308	336	1656	9987	160165	12080	141465	6041
2003*	8894	11184	638	1278	10543	169450	9285	159749	18284
2004**	8835	11473	255	756	10971	185340	15890	177238	17489

* Foreløpige tall

** Budsjett

1) Eksklusive virkning av skattemessig inntektsfradrag

Tabell 6.33. Det økonomiske resultat¹⁾ i jordbruket iflg. totalkalkylens registrerte regnskaper i faste 2002 kroner

Jordbruket totalt, mill kr						Pr årsverk. Kroner				
						Vederlag til arbeid og kapital		Vederlag til arbeid og egenkapital		
	Inntekter-kostn.	Direkte tilskudd	Vederlag til arbeid og kapital	Effekt av finansiering	Renter på lånt kapital	Vederlag til arbeid og egenkapital	Nivå	Endring	Nivå	Endring
1990	9270	8134	17406	1226	3372	15259	176348	21778	154596	20477
1991	6284	10362	16646	988	3159	14475	174304	3782	151576	2087
1992	4911	11232	16142	645	2935	13851	171539	1294	147200	-846
1993	5826	10723	16549	594	2465	14678	181651	13881	161115	17149
1994	5089	10472	15561	361	1722	14198	173083	-5992	157930	-901
1995	4536	9597	14133	617	1561	13188	158265	-10627	147681	-6424
1996	4686	9599	14284	289	1454	13119	164756	8354	151311	5368
1997	3606	9620	13226	692	1299	12620	157453	-3095	150230	2783
1998	4118	9971	14089	587	1484	13191	170976	16944	160085	13119
1999	3332	9685	13016	597	1657	11956	159515	-7590	146530	-9930
2000	3299	9597	12944	803	1572	12175	165730	11033	155895	13790
2001	2371	8786	11157	772	1726	10204	149959	-10860	137138	-14137
2002	2314	8993	11308	336	1656	9987	160165	12080	141465	6041
2003*	2235	8680	10915	623	1247	10289	165371	9062	155904	17844
2004**	2548	8537	11087	246	731	10601	179097	15355	171268	16900

1) Eksklusive virkning av skattemessig inntektsfradrag

6.2 Forbrukstabeller

Tabell 6.34. Forbruk av kjøtt. engros ekskl. transittforbruk, tonn

	1998	1999	2000	2001	2002	2003*	2004**
Storfe							
Salgsproduksjon	89842	93903	88139	83125	82846	82712	82011
Hjemmeforbruk	137	148	245	313	374	403	415
Lagerendring	-743	819	326	1516	31	-718	3230
Import	2714	3345	2985	4575	4521	7685	4459
Eksport	-1932	-7661	-916	-257	-20	0	0
Sum forbruk	90018	90554	90779	89272	87752	90082	90115
Forbruk kg/person	20,32	20,29	20,21	19,78	19,33	19,73	19,62
Kalv							
Salgsproduksjon	834	1511	2444	2248	2321	2095	1639
Hjemmeforbruk	7	14	33	67	76	77	77
Lagerendring	0	-64	-100	170	0	0	0
Import	0	0	0	0	0	0	0
Eksport	0	-148	-62	-62	0	0	0
Sum forbruk	841	1313	2315	2423	2397	2172	1716
Forbruk kg/person	0,19	0,29	0,52	0,54	0,53	0,48	0,37
Sau/lam							
Salgsproduksjon	22950	22515	23051	23972	24547	23907	24168
Hjemmeforbr./Dir. salg	382	366	453	507	598	627	648
Lagerendring	1133	677	-23	-2242	-35	401	-254
Kassert (skrapesyke)	-24	0	0	0	0	0	0
Import	4	266	593	568	842	791	856
Eksport	-136	-175	0	-172	-593	615	0
Sum forbruk	24309	23649	24074	22633	25359	26341	25418
Forbruk kg/person	5,49	5,30	5,36	5,01	5,59	5,77	5,53
Geit							
Salgsproduksjon	298	266	257	241	242	240	225
Hjemmeforbruk	0	0	0	0	0	0	0
Lagerendring	-28	0	0	0	0	0	0
Sum forbruk	270	266	257	241	242	240	225
Forbruk kg/person	0,06	0,06	0,06	0,05	0,05	0,05	0,05
Hest							
Salgsproduksjon	618	606	587	636	636	569	600
Sum forbruk	618	606	587	636	636	569	600
Forbruk kg/person	0,14	0,14	0,13	0,14	0,14	0,12	0,13
Svinekjøtt							
Salgsproduksjon	105477	108379	102008	107974	103330	105356	109029
Hjemmeforbruk	921	871	905	782	688	683	680
Lagerendring	-2018	1874	41	-555	316	-172	-1510
Import spekk	941	800	800	800	500	1360	800
Import annet	879	1151	1381	1381	1785	1387	1381
Eksport	-512	-11479	-1213	-577	-392	0	0
Sum forbruk	105688	101596	103922	109805	106227	108614	110380
Forbruk kg/person	23,85	22,77	23,14	24,33	23,40	23,79	24,03
Sum kjøtt eks. fjørfe							
Salgsproduksjon	220019	227180	216486	218196	213922	214879	217672
Hjemmeforbruk	1447	1399	1636	1669	1736	1790	1820
Kassert og destruert	-24	0	0	0	0	0	0
Lagerendring	-1656	3306	244	-1111	312	-489	1466
Import	4538	5562	5759	7324	7648	11223	7496
Eksport	-2580	-19463	-2191	-1068	-1005	615	0
Sum forbruk	221744	217984	221934	225010	222613	228018	228454
Forbruk kg/person	50,04	48,85	49,42	49,85	49,03	49,95	49,73
Fjorfekjøtt							
Salgsproduksjon	31409	36504	43061	42301	46128	48829	52600
Hjemmeforbruk	0	0	0	0	0	0	0
Lagerendring	2811	722	-3511	2145	213	1318	0
Import	0	73	89	0	0	0	0
Eksport	-25	-167	-109	0	0	0	0
Sum forbruk	34195	37132	39530	44446	46341	50147	52600
Forbruk kg/person	7,72	8,32	8,80	9,85	10,21	10,99	11,45
Sum forbruk kjøtt i alt	255939	255116	261464	269456	268954	278165	281054
Forbruk kg/person	57,76	57,18	58,22	59,69	59,24	60,93	61,18

For 2004 er det prognosert et overskudd av egg i følge Prognoseutvalget på ca. 3000 tonn. Etter at planlagt førtidsslakting og økt eksport av heleggpulver er tatt hensyn til, gir det et fortsatt overskudd på ca. 1500 tonn når forbruket er omtrent uendret. Overskuddet er ført som lagerøkning skallegg i tabellen under, men vil sannsynligvis ende opp som heleggpulver (lagerøkning).

Tabell 6.35. Produksjon, import, eksport og forbruk av egg, tonn

	2000	2001	2002	2003*	2004**
Bruttoproduksjon av egg	49 994	50 093	49 797	51 897	55 270
- 4 % svinn	2 001	2 005	1 993	2 077	2 212
Nettoproduksjon	47 993	48 088	47 803	49 819	53 057
- rugegg, verperase	344	327	338	361	366
Salgsprod. og hjemmeforbruk	47 648	47 760	47 465	49 458	52 691
Import av skallegg	319	557	559	466	100
Eksport av skallegg	346	0	0	0	0
Lagerøkning skallegg	-128	-126	-210	-59	1 500 ¹
Eksport av heleggpulver ²	910	935	399	142	1 380
Eksport av eggehvite	627	1 236	1 021	746	945
Forbruk i alt	46 212	46 273	46 814	49 095	48 966
Folkemengde	4 491	4 514	4 540	4 565	4594
Forbruk, kg/pers.	10,29	10,25	10,31	10,75	10,76

- 1) Overskudd av egg er ført under lagerøkning skallegg men vil sannsynligvis ende opp som heleggpulver
- 2) Omregnet til skallegg

6.3 Utviklingen i arbeidsforbruket

Tabell 6.36. Beregnet totalt arbeidsforbruk og antall årsverk i jordbruket 1969-2004

År	Antall bruk	Timer pr. bruk	Mill. timeverk	Timer pr. årsverk	1000 årsverk
1969	154 977	2 609	404,3	2 100	192,5
1970	149 000	2 541	378,6	2 100	180,3
1971	142 000	2 473	351,2	2 100	167,2
1972	136 300	2 404	327,7	2 100	156,0
1973	134 000	2 372	317,8	2 100	151,3
1974	131 300	2 340	307,2	2 100	146,3
1975	129 000	2 308	297,7	2 100	141,8
1976	127 000	2 276	287,5	2 000	143,8
1977	126 500	2 224	281,3	1 975	142,4
1978	125 500	2 172	272,6	1 975	138,0
1979	125 302	2 121	265,8	1 975	134,6
1980	121 700	2 039	248,1	1 975	125,6
1981	119 300	2 043	243,7	1 975	123,4
1982	116 600	2 047	238,7	1 975	120,9
1983	114 000	2 052	233,8	1 975	118,4
1984	111 300	2 061	229,4	1 975	116,2
1985	109 300	2 070	226,3	1 975	114,6
1986	106 700	2 080	221,9	1 975	112,4
1987	104 500	2 040	213,2	1 975	107,9
1988	101 800	2 000	203,6	1 975	103,1
1989	99 382	1 960	194,8	1 925	101,2
1990	96 300	1 921	185,0	1 875	98,7
1991	92 800	1 930	179,1	1 875	95,5
1992	90 900	1 940	176,3	1 875	94,1
1993	87 600	1 951	170,8	1 875	91,1
1994	83 900	2 010	168,6	1 875	89,9
1995	80 900	2 070	167,5	1 875	89,3
1996	78 200	2 080	162,3	1 875	86,7
1997	75 300	2 091	157,4	1 875	84,0
1998	72 800	2 123	154,6	1 875	82,4
1999 ¹⁾	70 740	2 161	152,9	1 875	81,6
2000	68 539	2 136	146,4	1 875	78,1
2001	65 607	2 110	138,5	1 860	74,4
2002	61 890	2 105	130,3	1 845	70,6
2003*	58 041	2 097	121,7	1 845	66,0
2004**	54 500	2 095	114,2	1 845	61,9

1) Revidert serie fra 1999. Inkl. jordbruksbedrifter < 5 da.

I tabellen over er utviklingen i det totale arbeidsforbruket for perioden 1969–2004 beregnet på grunnlag av SSBs tellinger fram til og med 2001. Beregningene er utført i timeverk og årsverk. Mellom tellingsårene er det regnet med rettlinjert utvikling i arbeidsforbruket pr. bruk. Årsverkserien er fastsatt med basis i 1975 timer pr. årsverk fra 1977 og endringene i arbeidstiden i industrien for tidligere år. Dette timetallet ble satt ned til 1875 timer pr. årsverk fra 01.07.89, til 1860 timer for 2001 og til 1845 timer fra 2002.

7 Normaliserte regnskaper

7.1 Innledning

Normaliserte regnskaper bygger på de registrerte tallene i totalregnskapet for jordbruket. De normaliserte regnskapene er utarbeidet av to grunner:

- For å gi grunnlag for beregninger over utviklingen i produksjon og produktivitet i jordbruket. Disse beregningene er basert på mengdeindekser.
- For å få utjevnet de inntektssvingningene som har årsak i avlingsvariasjoner.

For at brukerne av normaliserte regnskaper skal bli kjent med serienes begrensninger, er prinsippene nærmere forklart nedenfor. Samtidig er det pekt på enkelte forhold som det er grunn til å være oppmerksom på ved bruken av seriene.

I prinsippet skal normaliserte regnskaper være bygd opp på samme måte som totalregnskapet, men de enkelte tallseriene skal være justert til de forhold som en kan anta vil rå under et normalår. I praksis er dette en umulig oppgave. Dersom alle år var normale, ville dette gripe inn i de fleste poster i totalregnskapet på en måte som en ikke har grunnlag for å beregne. F.eks. ville det være mindre behov for investeringer i lagerbygg. I stedet har en valgt å justere bare noen poster. Det gjelder de postene som har størst betydning for inntektsvariasjoner, og de som påvirker produktivetsberegningene på en uheldig måte.

BFJ startet arbeidet med normaliserte regnskaper i 1979. Hvert år utarbeides det en serie som strekker seg over 13 regnskapsår pluss budsjettåret. For i år gjelder det perioden 1990-2004.

7.2 Bakgrunn og framgangsmåte

Det økonomiske resultat i jordbruket svinger tilfeldig fra år til år bl.a. på grunn av svingninger i avlingene pr dekar. Disse svingningene kan først og fremst føres tilbake til variasjoner i temperatur og nedbør i det enkelte år. Svingningene i avlingene pr dekar virker i sin tur inn på prisene, og da først og fremst på prisene på de jordbruksproduktene der ikke jordbruksavtalens målpriser begrenser svingningene. Dessuten kan disse svingningene virke inn på arealet av disse vekstene i etterfølgende år. Svingningene vil også influere på kjøpet av kraftfôr og på husdyrproduksjonen.

Det økonomiske resultatet i jordbruket slik det registreres i revidert regnskap gjenspeiler disse årlige svingningene. Svingningene kan være betydelige. Totalkalkylens registrerte tall fra regnskapsårene er derfor ikke så godt egnet til vurderinger av utviklingen i det økonomiske resultatet i jordbruket fra det ene året til det neste, eller for kortere perioder.

Prisvariasjoner på innsatsmidler, og utforming av priser og tiltak i jordbruksavtalene, vil også skape ujevn utvikling i jordbrukets økonomi. Dette er endringer som skal komme til uttrykk og som en ikke har forsøkt å jevne ut i de normaliserte regnskapene.

7.3 Generelt om beregningsprinsippene

For å komme fram til et normalisert regnskap er de registrerte regnskapstallene i totalalkylen endret på tre ulike måter:

- Mengder er justert for å tilsvare antatte mengder i et normalår.
- Priser er justert for å tilsvare antatte priser i et normalår.
- Mengder er justert som en følge av at en har benyttet andre beregningsprinsipper enn i totalalkylen.

7.4 Begrensninger

Også i de normaliserte regnskapene er tall fra år med foreløpig regnskap noe mer usikre enn tall fra år med revidert regnskap.

Når en ser bort fra endringer i beregnings- og posteringsprinsipper, skal normalisert budsjett i prinsippet være nær identisk med budsjettallene slik disse framstår i totalalkylen før normalisering. Noen mindre avvik som skyldes unøyaktighet i beregningene, vil imidlertid forekomme mellom de to budsjetteringsmetodene. Budsjettet for 2004 er, for begge metodenes vedkommende, beregnet uten de eventuelle endringene som følger av jordbruksforhandlingene i 2004. Derfor er budsjettall og regnskapstall ikke direkte sammenlignbare.

Begrepet «normalår» er tolket på en bestemt måte. Det er forutsatt at en 12-års rettlinjert trend på 12 tre-års glidende gjennomsnitt av avlingene, gir den normale utviklingen. Dette vil være rimelig dersom utviklingen faktisk viser seg å være rettlinjert. Men siden avlingene er påvirket av værforhold og endret dyrkingsteknikk, som ikke utvikler seg lineært, kan dette være en unaturlig forutsetning i enkelte tilfeller. Hvis den rettlinjete trenden ikke gir et helt godt bilde av den normale utviklingen, så vil misvisningen være størst i endene av perioden, dvs. 1990-91 og 2003-2004. For hagebruksvekstene har en ikke så lange sammenlignbare avlingsserier som metoden over forutsetter. For disse vekstene har en måttet gjøre forenklinger i opplegget mht. beregningen av normalårs avlingsnivå. Resultatet er større usikkerhet i normalårsavlingene.

7.5 Nærmere om prinsippene for normaliseringen

7.5.1 Planteproduksjon

7.5.1.1 Avlinger og areal

Avlingstallene for de normaliserte regnskapene er fastsatt som en lineær trend på de 12 siste 3 års glidende gjennomsnitt av registrerte avlinger. (Se unntakene som er nevnt over). Normalårsavlingene i 2004 er fastsatt på bakgrunn av samme trend. På denne måten har en jevnet ut de årlige variasjonene i avlingene.

For hvete, bygg, havre og oljevekster nyttes avlingsoppgaver fra Statens landbruksorvaltning (SLF). Disse avlingstallene er regnet om til avlinger med 15 prosent vann. De normaliserte avlingstallene multipliseres med arealet av de enkelte kornartene i de

enkelte år og en kommer fram til en normalisert produksjon. For hagebruksvekster nyttes avlingstall fra Statens landbruksforvaltning.

På kornpostene nyttes registrert areal ifølge Statistisk sentralbyrå som normalt areal for året. Innen den grønne sektor (poteter og hagebruksvekster) nyttes 3-års glidende gjennomsnitt av registrerte arealer som uttrykk for normalt areal. SLF har fra og med 1996 også vært ansvarlig for arealtallene for hagebruksvekstene.

For rug er det svært dårlig samsvar mellom Statistisk sentralbyrås produksjonstall og leveransene til Statens landbruksforvaltning. Siden rug betyr svært lite i totaljordbruket, er normaliseringen sløyfet. Det samme gjelder stikkelsbær og rips.

Produksjon av engfrø kan variere fra år til år. En har derfor valgt å glatte produksjonstallene over en tre-års periode i normaliserte regnskaper.

7.5.1.2 Anvendelse og svinn

Ved fordelingen på forskjellige anvendelser for korn har en fastsatt salgskvantumet som en rest ved å trekke fra for det som går til såkorn av egen avl og hjemmeforbruk til mat og fôrkorn. Fordelingen av salgskvantumet av korn på de forskjellige kvalitetene, matkorn-, fôrkorn- og såkornkvalitet, kan vise betydelige svingninger fra år til år etter værforholdene. I de normaliserte beregningene har en derfor brukt gjennomsnittstall for regnskapsårene i de siste 15 årene for å jevne ut de årlige svingningene. En har regnet med samme fordeling for alle årene i perioden for normaliseringen.

For hagebruksvekstene har en regnet at en viss del av avlingen blir nyttet til salg og hjemmeforbruk. En har fra og med 2000 brukt svinnprosenten fra budsjettåret i registrerte regnskaper.

7.5.1.3 Priser

For korn har en brukt budsjettprisene før avtale for året etter avlingsåret som normal pris i regnskapsårene. For budsjettåret er totalkalkylens registrerte budsjettpris benyttet direkte. For vekstene i den grønne sektor er 3-års glidende aritmetisk gjennomsnitt av registrerte priser lagt inn som normal pris. For 2003 er budsjettprisen benyttet direkte (samme framgangsmåte er nyttet for arealet).

7.5.2 Normalisering av husdyrproduksjonen

De eneste endringene i forhold til registrerte regnskaper gjelder normalisering (glatting) av prisene på pelsdyrskinn. Glattingen av prisene er foretatt over 5 år.

Øvrige produksjoner som er basert på grovfôr, vil også være påvirket av avlingenes mengde og kvalitet. En har imidlertid ikke grunnlag for å vite nøyaktig hvordan en skulle justere disse produksjonene til forutsetninger om normale grovfôravlinger. Normalisering er derfor sløyfet. De kraftfôrbaserte produksjonene kan neppe sies å være påvirket av avlingene, og normalisering er derfor uaktuelt.

7.5.3 Endringer i husdyrbestanden

Det er ikke noen forskjell mellom registrerte og normaliserte regnskaper hva angår husdyrstatusberegningene.

7.5.4 Normalisering av kostnadspostene

Under kostnadspostene har en fra og med 1999 bare normalisert enkelte poster under «Andre kostnader».

7.5.4.1 Andre kostnader

Under «Andre kostnader» har en justert noen poster som henger sammen med endringer i avlingstallene i forbindelse med normaliseringen. Dette gjelder forbruket av fyringsolje til veksthus og korn tørker som vil variere med temperaturforholdene og vanninnholdet i de enkelte årene.

I tillegg har nemnda fra og med beregningen i 1997 vedtatt å ta inn en glatting av kostnadene til brannforsikring, fordi disse kostnadene kan variere sterkt fra år til år. Fra 2003 er dette gjort slik at både utbetalte erstatninger og betalte premier er glattet over 5 år.

7.5.4.2 Priser

For alle kostnadsposter er prisseriene fra registrerte regnskaper brukt direkte. Reviderte regnskapstall er dermed benyttet for årene 1990 - 2002, mens priser fra foreløpig regnskap og budsjett er lagt inn for henholdsvis 2003 og 2004.

7.5.5 Direkte tilskudd

I normaliserte regnskaper er tallseriene for de direkte tilskuddene hentet direkte fra registrerte regnskaper. Det vil si at det er forutsatt at tilskuddene ikke påvirkes av unormale avlingsforhold.

Et unntak fra dette er Katastrofefondet for planteproduksjon. Budsjettnemnda har vedtatt at i normaliserte regnskaper skal utbetalinger fra Katastrofefondet beregnes som gjennomsnittet av utbetalingene i de 14 foregående årene.

7.5.6 Renter på lånt kapital

Volumtall og rentefot er hentet direkte fra registrerte regnskaper.

7.6 Resultater av beregningene

7.6.1 Sammendrag av normaliserte regnskaper

Tabell 7.1 Sammendrag. Normaliserte regnskaper. Mill. Kroner¹⁾

	1990	1991	1992	1993	1994	1995	1996
Korn, erter og oljefrø	3598	3155	2903	2881	2638	2458	2333
Poteter	523	522	509	519	503	511	490
Stråfôr m.v.	42	41	49	52	50	53	51
Hagebruksprodukter	2532	2405	2446	2452	2393	2371	2452
Andre frø til modning	78	73	53	29	18	24	38
Sum planteprod. til salg og hjemmeforbruk	6774	6195	5961	5934	5604	5418	5363
Melk	8683	7507	7651	7011	6848	6453	6405
Kjøtt	7060	6849	7016	6956	7127	6842	6974
Egg	719	755	744	694	670	581	531
Ull	236	248	232	220	229	198	191
Pelsdyr	238	186	209	245	242	291	348
Salg av levende dyr	8	8	7	7	2-	2-	4-
Kaniner og bier	61	57	51	45	42	51	58
Sum husdyrprod. til salg og hjemmeforbruk	17006	15610	15910	15179	15157	14415	14503
Sum pl.- og husdyrpr. til salg og hj.forbr.	23780	21805	21871	21113	20761	19833	19866
Kjøreinntekter m.v.	351	340	343	336	335	342	323
Arbeidsinntekter ved invest.	244	197	181	127	160	104	189
Sum andre inntekter	595	536	524	462	495	446	512
Endringer i buskapsverdien	48-	232	1	92	20-	170	107
Sum inntekter	24327	22574	22396	21667	21235	20448	20485
Handelsgjødsel og kalk	1229	1189	1219	1166	1126	1105	1165
Innkjøpt kraftfôr	5627	5519	5243	4995	4674	4406	4457
Innkjøpte melkeprod. til fôr	171	165	152	150	129	96	67
Annnet innkjøpt fôr	234	218	232	201	204	233	253
Såfrø og planter	563	566	548	549	549	540	529
Andre kostnader	4101	4293	4168	4022	4005	4153	4166
Vedlikehold	1063	1076	1065	1017	1000	989	982
Sum ikke-varige prod.midler (kostnader)	12988	13026	12627	12100	11687	11521	11619
Leasing av maskiner	20	24	31	35	37	60	88
Kapitalslit	5013	5026	4992	4949	4925	4982	5019
Sum kostnader	18021	18077	17649	17084	16649	16562	16726
Realrente lånt kapital	1632	1707	1844	1540	1137	809	1009
Direkte tilskudd	6203	8165	8724	8846	8718	8154	8361
Vederlag til arbeid og kapital	12509	12662	13471	13429	13304	12040	12119
Vederlag til arbeid og egenkapital	10877	10955	11627	11889	12167	11231	11110

* Foreløpig regnskap ** Budsjett

1)Eksklusive virkning av skattemessig inntektsfradrag i 2000 - 2004

Tabell 7.1 Sammendrag. Normaliserte regnskaper. Mill. Kroner (forts.)¹⁾

	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003 *	2004**
Korn, erter og oljefrø	2334	2440	2395	2308	2328	2373	2376	2384
Poteter	504	468	433	444	455	479	491	489
Stråfôr m.v.	52	79	73	101	96	97	102	105
Hagebruksprodukter	2424	2469	2565	2603	2696	2757	2837	2838
Andre frø til modning	50	47	46	45	37	33	30	22
Sum planteprod. til salg og hjemmeforbruk	5364	5504	5514	5501	5611	5739	5835	5837
Melk	6339	6562	6237	6595	6010	5901	5999	5905
Kjøtt	6887	7025	6963	6578	6763	6985	7087	7108
Egg	536	520	537	491	502	519	565	582
Ull	179	176	168	158	167	175	160	163
Pelsdyr	312	312	268	244	258	246	242	242
Salg av levende dyr	1	10	2	7	4	10	5	8
Kaniner og bier	66	76	62	75	65	105	86	69
Sum husdyrprod. til salg og hjemmeforbruk	14320	14682	14237	14149	13769	13940	14145	14075
Sum pl.- og husdyrpr. til salg og hj.forbr.	19684	20186	19751	19650	19380	19679	19979	19913
Kjøreinntekter m.v.	309	295	292	298	304	297	293	292
Arbeidsinntekter ved invest.	184	217	213	195	187	185	180	173
Sum andre inntekter	493	512	505	492	490	482	473	465
Endringer i buskapsverdien	14	100	127-	120-	34-	17	8-	17-
Sum inntekter	20191	20798	20129	20023	19837	20178	20444	20360
Handelsgjødsel og kalk	1180	1145	1120	936	914	1020	1016	1007
Innkjøpt kraftfôr	4619	4567	4539	4197	4312	4413	4490	4549
Innkjøpte melkeprod. til fôr	70	73	66	64	66	63	64	65
Annet innkjøpt fôr	256	262	227	208	211	222	212	215
Såfrø og planter	541	571	636	633	665	645	650	642
Andre kostnader	4303	4260	3994	4387	4672	4790	5159	4776
Vedlikehold	985	1003	1022	1056	1137	1145	1110	1087
Sum ikke-varige prod.midler (kostnader)	11952	11881	11603	11482	11977	12299	12702	12340
Leasing av maskiner	105	134	165	176	216	291	361	429
Kapitalslit	5076	5104	5144	5184	5197	5095	5072	4978
Sum kostnader	17134	17120	16912	16842	17391	17685	18135	17747
Realrente lånt kapital	539	815	985	736	942	1320	640	502
Direkte tilskudd	8577	9063	9050	9243	8715	9004	8902	8842
Vederlag til arbeid og kapital	11635	12742	12266	12424	11161	11497	11211	11455
Vederlag til arbeid og egenkapital	11096	11927	11282	11688	10219	10177	10570	10954

* Foreløpig regnskap ** Budsjett

1)Eksklusive virkning av skattemessig inntektsfradrag i 2000 - 2004

7.6.2 Jordbrukets økonomiske resultat ifølge normaliserte regnskaper

I tabell 7.2 er de ulike målene for jordbrukets økonomiske resultat gjengitt. Alle resultatmål er regnet i løpende priser.

Tabell 7.2 Det økonomiske resultat i jordbruket iflg. normaliserte regnskaper¹⁾

	Jordbruket totalt. Mill. kr.					Per årsverk. Kroner			
	Direkte tilsk.	Veder- lag til arbeid og kapital	Effekt av finans- iering	Renter lånt kapital	Veder- lag til arb. og egen- kapital	Vederlag til arbeid og kapital		Vederlag til arbeid og egenkapital	
					Nivå	Endring	Nivå	Endring	
1990	6203	12509	932	2564	10877	126739		110202	
1991	8165	12662	777	2484	10955	132587	5848	114717	4515
1992	8724	13471	519	2363	11627	143155	10568	123562	8845
1993	8846	13429	489	2029	11889	147409	4254	130506	6944
1994	8718	13304	301	1438	12167	147991	582	135339	4833
1995	8154	12040	528	1336	11231	134828	13163-	125773	9566-
1996	8361	12119	250	1259	11110	139785	4957	128144	2371
1997	8577	11635	615	1154	11096	138509	1276-	132091	3947
1998	9063	12742	533	1348	11927	154635	16126	144743	12652
1999	9050	12266	555	1540	11282	150323	4312-	138256	6487-
2000	9243	12424	769	1506	11688	159078	8755	149653	11397
2001	8715	11161	762	1704	10219	150016	9062-	137355	12298-
2002	9004	11497	336	1656	10177	162853	12837	144153	6798
2003*	8902	11211	638	1278	10570	169858	7005	160157	16004
2004**	8842	11455	255	756	10954	185062	15204	176960	16803

* Foreløpige tall

** Budsjett

1) Eksklusive virkning av skattemessig inntektsfradrag

Tabell 7.3. Det økonomiske resultatet i jordbruket ifølge normaliserte regnskaper i faste 2002-kroner¹⁾

	Jordbruket totalt, mill kr					Pr årsverk. Kroner				
	Inntekter minus kostnader	Statstilsk. kapital	Vederlag til arbeid og kapital	Effekt av finansiering	Renter på lånt kapital	Vederlag til arbeid og egenkapital		Vederlag til arbeid og egenkapital		
						Nivå	Endring	Nivå	Endring	
1990	8294	8159	16453	1226	3372	14307	166701		144950	
1991	5720	10385	16104	988	3159	13933	168631	1930	145903	953
1992	5897	10837	16734	645	2935	14444	177833	9202	153493	7590
1993	5568	10747	16315	594	2465	14444	179093	1261	158557	5064
1994	5493	10442	15934	361	1722	14573	177251	-1842	162098	3540
1995	4542	9530	14071	617	1561	13126	157576	-19675	146993	-15105
1996	4341	9657	13997	289	1454	12832	161446	3870	148001	1008
1997	3441	9653	13095	692	1299	12488	155887	-5559	148663	663
1998	4050	9978	14029	587	1484	13132	170255	14369	159364	10701
1999	3462	9739	13199	597	1657	12140	161759	-8496	148774	-10590
2000	3320	9646	12965	803	1572	12197	166011	4252	156175	7401
2001	2477	8825	11302	772	1726	10348	151914	-14097	139093	-17082
2002	2493	9004	11497	336	1656	10177	162853	10939	144153	5060
2003*	2253	8688	10941	623	1247	10316	165770	2917	156302	12149
2004**	2525	8544	11069	246	731	10585	178829	13059	170999	14697

1) Eksklusive virkning av skattemessig inntektsfradrag i 2000 - 2003

7.7 Sammenligning med fjorårets beregninger

7.7.1 Nærmere om utviklingen i normalårsavlingene

Mange av de samme kommentarene som er gitt i kapittel 4, vil også gjelde som forklaring på utviklingen i normaliserte regnskaper.

Normalisering av avlingene er en av de viktigste forskjellene mellom totalkalkylen og normaliserte regnskaper. Tabellen nedenfor viser de to siste års normalårsavlinger. Tallene for 2002 ble brukt i fjorårets beregninger, mens tallene for 2003 er brukt i årets beregninger. Denne endringen påvirker resultatene i hele normaliseringsperioden.

Tabell 7.4. Normalårsavlinger og stigningskoeffisienter beregnet i 2003 og 2004

	2003		2004	
	Normalårsavling kg/daa	Stignings- koeffisient	Normalårsavling kg/daa	Stignings- koeffisient
Hvete	449	2,2	449	2,2
Bygg	366	6,7	365	2,3
Havre	411	4,8	415	5,7
Poteter	2492	4,5	2522	7,0
Hodekål (lagr.)	4707	–	4727	–
Løk	2857	-69,0	2773	-70,7
Gulrot	3519	-20,3	3525	-17,4

Normalårsavlingene for havre er litt høyere enn i fjor, mens den er uendret for hvete og så vidt lavere for bygg. Stigningskoeffisientene er positive for korn og poteter. For grønnsaker er stigningskoeffisientene nå alle negative. Negative stigningskoeffisienter har vært vanlig for mange grønnsaksslag i senere års beregninger. Avlingsseriene for grønnsaker er kortere enn det som har ligget til grunn tidligere, fordi det var brudd i seriene ved skifte av datakilde fra SSB til SLF. For vekster der en bare har sammenlignbare data tilbake til 1996 er det ikke regnet normalårsavlinger og stigningskoeffisienter på vanlig måte. Som normalårsavling er det da brukt gjennomsnittet av registrerte avlinger for de årene en har. For hagebruksprodukter der en har 12 eller 13 års avlingsserie, er normalårsavling regnet på vanlig måte, men ut fra de avlingsårene som finnes.

Tabell 7.5. Sammendrag, normaliserte regnskaper. Mill kroner ¹⁾

	Året 2002			Året 2003		
	Beregninger utført 2003	Beregninger utført 2004	Differanse	Beregninger utført 2003	Beregninger utført 2004	Differanse
Korn og oljefrø	2361	2373	12	2386	2376	-10
Poteter	508	479	-29	517	491	-26
Stråfrø m.v.	98	97	-1	99	102	3
Hagebruksprodukter	2646	2757	111	2705	2837	132
Andre frø til modning	32	33	1	29	30	1
Sum plantepr. til salg og hjemmeforbr.	5646	5739	93	5736	5835	99
Melk	5914	5901	-13	6000	5999	-1
Kjøtt	6964	6985	21	6941	7087	146
Egg	515	519	4	546	565	19
Ull	175	175	0	162	160	-2
Pelsdyr	249	246	-3	260	242	-18
Salg av levende dyr	8	10	2	5	5	0
Kaniner og bier	104	105	1	93	86	-7
Sum husdyrprod. til salg og hj.forbr.	13930	13940	10	14008	14145	137
Sum pl.- og husd.pr. til salg og hj.forb	19575	19679	104	19743	19979	236
Kjøreinntekter m.v.	306	297	-9	308	293	-15
Arbeidsinntekter ved invest.	280	185	-95	283	180	-103
Sum andre inntekter	587	482	-105	591	473	-118
Endringer i buskapsverdien	-166	17	183	-72	-8	64
Sum inntekter	19997	20178	181	20263	20444	181
Handelsgjødsel og kalk	1022	1020	-2	970	1016	46
Innkjøpt kraftfôr	4356	4413	57	4420	4490	70
Innkjøpte melkeprod. til fôr	63	63	0	67	64	-3
Annet innkjøpt fôr	241	222	-19	244	212	-32
Såfrø og planter	632	645	13	634	650	16
Andre kostnader	4727	4790	63	4903	5159	256
Vedlikehold	1177	1145	-32	1164	1110	-54
Sum ikke-varige prod.midler (kostnader)	12218	12299	81	12402	12702	300
Leasing av maskiner	305	291	-14	387	361	-26
Kapitalslit	5278	5095	-183	5308	5072	-236
Sum kostnader	17801	17685	-116	18097	18135	38
Realrente lånt kapital	1331	1320	-11	624	640	16
Direkte tilskudd	9006	9004	-2	8972	8902	-70
Vederlag til arbeid og kapital	11202	11497	295	11138	11211	73
Vederlag til arbeid og egenkapital	9871	10177	306	10514	10570	56

1) Eksklusive virkning av skattemessig inntektsfradrag

8 Utvalg av tabeller fra Normaliserte regnskaper

Nedenfor har en tatt med de tabeller hvor tallene avviker fra de registrerte tall.

Tabell 8.1. Korn, erter og oljefrø, normaliserte regnskaper

	Revidert regnskap 2002			Foreløpig regnskap 2003			Budsjett 2004		
	Tonn	Kr/100 kg	1000 kr	Tonn	Kr/100 kg	1000 kr	Tonn	Kr/100 kg	1000 kr
Hvete. Salg, matkornkvalitet	192794	226,94	437527	230824	221,62	511552	229597	221,62	508833
Hvete. Salg, førkornkvalitet	73375	193,44	141937	87848	194,19	170592	87381	194,19	169685
Hvete. Salg, såkornkvalitet	12522	254,90	31919	14992	246,22	36913	14912	246,22	36716
Hvete. Salg og hjemmeforbruk	278691	219,38	611383	333664	215,50	719057	331890	215,50	715234
Rug. Salg, matkornkvalitet	6045	208,80	12622	13600	205,75	27982	19281	205,75	39671
Rug. Salg, førkornkvalitet	1195	171,79	2053	2100	166,52	3497	8660	166,52	14421
Rug. Salg, såkornkvalitet	872	240,10	2094	1000	233,02	2330	1269	233,02	2957
Rug. Salg og hjemmeforbruk	8112	206,72	16769	16700	202,45	33809	29210	195,31	57049
Bygg. Salg	609580	183,03	1115714	553121	180,50	998383	545613	180,50	984831
Bygg. Salg, såkornkvalitet	34363	216,10	74258	31180	208,02	64861	30757	208,02	63981
Bygg. Salg og hjemmeforbruk	643943	184,79	1189972	584301	181,97	1063244	576370	181,97	1048812
Havre. Salg	301083	162,58	489501	325979	157,77	514297	330129	157,77	520845
Havre. Salg, såkornkvalitet	16362	197,10	32250	17715	188,02	33308	17940	188,02	33731
Havre. Salg og hjemmeforbruk	317445	164,36	521751	343694	159,33	547605	348069	159,33	554576
Rughvete, salg	A 881	181,55	1599	1000	176,85	1769	746	176,85	1319
Rughvete, salg/hjemmeforbruk	A 881	181,50	1599	1000	176,90	1769	746	176,81	1319
Erter til modning. Salg			0	1400	250,43	3506	1400	250,43	3506
Erter til modning. Såvare			0	200	275,00	550	200	275,00	550
Sum erter til modning			0	1600		4056	1600		4056
Sum korn (u/korreksj./tilsk)	1249647	187,37	2341474	1280959	184,98	2369540	1287885	184,88	2381046
Korreksjon for vann/kvalitet			47730-			48920-			49200-
Oljefrø	18221	432,95	78888	12593	431,85	54383	11900	431,85	51390
Sum korn, oljefrø (u/tilsk.)	1267868	187,14	2372632	1293552	183,60	2375003	1299785	183,36	2383236
Lokale tillegg			0			720			900
Korn, erter og oljefrø			2372632			2375723			2384136

A Kvantumsenhet: Tonn Prisenhet: Kr/100 kg

Tabell 8.2. Poteter, normaliserte regnskaper

	Revidert regnskap 2002			Foreløpig regnskap 2003			Budsjett 2004		
	Tonn	Kr/100 kg	1000 kr	Tonn	Kr/100 kg	1000 kr	Tonn	Kr/100 kg	1000 kr
Salg. Matpoteter	98366	224,67	220998	93879	229,00	214982	94669	230,00	217738
Salg. Poteter til potetmel	56564	86,33	48831	57384	93,33	53556	52000	77,00	40040
Salg. Poteter til sprit	10625	44,33	4710	11987	50,67	6073	9000	51,00	4590
Salg. Poteter til mos/flakes	23440	153,00	35863	23657	161,00	38087	22400	164,00	36736
Salg. Poteter til pommes fr.	39757	153,00	60828	39522	161,00	63630	42600	164,00	69864
Salg. Poteter til chips	41606	153,00	63657	42604	161,00	68592	44552	164,00	73065
Salg. Vakuump. pot. mm.	11780	153,00	18023	11792	161,00	18985	12300	164,00	20172
Sum poteter til mos/chips mv	116583	153,00	178371	117575	161,00	189294	121852	164,00	199837
Hjemmeforbruk. Matpoteter	973	215,67	2098	758	219,67	1665	687	220,00	1511
Salg settepoteter	6481	359,33	23288	6500	359,67	23378	6500	358,00	23270
Sum poteter (uten tilskudd)	289592	165,16	478296	288083	169,72	488948	284708	171,05	486986
Distr.tilsk. for Nord-Norge			1097			1622			1622
Poteter			479393			490570			488608

Tabell 8.3. Hagebruksprodukter, normaliserte regnskaper

	Revidert regnskap 2002			Foreløpig regnskap 2003			Budsjett 2004		
	Tonn	Kr/kg	1000 kr	Tonn	Kr/kg	1000 kr	Tonn	Kr/kg	1000 kr
Blomkål	7151	7,10	50772	7153	7,24	51787	6941	7,27	50461
Sommerkål	3190	2,98	9506	3143	3,19	10026	3156	3,15	9941
Vinterkål	14567	2,98	43409	14708	3,19	46918	15174	3,15	47798
Sum hodekål	17757	2,98	52915	17851	3,19	56944	18330	3,15	57739
Gulrot	36906	4,18	154267	35936	4,24	152368	35617	4,24	151016
Purre	2491	11,17	27824	2429	11,31	27471	2369	11,20	26532
Løk	14318	4,19	59992	14137	4,39	62061	13482	4,39	59185
Salatagurk (slangeagurk)	10282	14,83	152482	10282	15,12	155463	10468	15,12	158276
Tomater	9250	14,91	137917	9250	15,02	138935	9250	15,02	138935
Sum hovedkulturene.Grønnsak.	98155	6,48	636169	97038	6,65	645029	96457	6,66	642144
Rosenkål	1171	11,75	13759	890	11,83	10528	1114	11,78	13122
Kinakål	7105	6,11	43411	6969	6,13	42719	7037	6,13	43136
Rødkål, broccoli mv.	5398	11,52	62184	5905	11,64	68734	5901	11,80	69631
Bønner	539	3,36	1811	485	3,47	1682	500	3,50	1750
Hageerter	4253	2,27	9654	4011	2,35	9425	4003	2,30	9206
Knollselleri	894	8,29	7411	1248	8,03	10021	1262	7,97	10058
Stilkselleri	676	11,16	7544	769	10,25	7882	729	10,20	7435
Agurker, friland	2132	4,40	9380	2171	4,37	9487	2100	4,32	9072
Rødbeter	2105	2,03	4273	2067	1,97	4071	2133	1,92	4095
Persillerot	67	18,36	1230	86	14,01	1204	117	14,01	1639
Reddiker	249	32,30	8042	128	32,47	4156	176	32,47	5714
Kruspersille	180	84,33	15179	162	85,85	13907	145	85,85	12448
Kålrot til mat	10520	3,73	39239	10527	4,04	42529	11265	4,00	45060
Sum andre grønns. (u/salat)	35289	6,32	223117	35418	6,39	226345	36482	6,37	232366
Hodesalat/Rapidsalat	A 1187	51,89	61593	1100	54,19	59609	1104	54,15	59781
Issalat/Isbergsalat	4539	13,46	61094	4643	12,10	56180	4651	12,10	56277
Urter i veksthus	B 1625	13,00	21125	1673	13,00	21749	1724	13,00	22412
Kjøkkenhager/uspes.vekster			52444			57763			57093
Sum andre grønnsaker, m.v.			419373			421646			427929
Sum grønnsaker			1055542			1066675			1070073
Epler	11086	6,92	76715	11066	7,12	78789	11150	7,27	81060
Pærer	852	6,52	5555	813	6,49	5276	790	6,74	5324
Plommer	758	16,04	12158	754	15,80	11913	753	14,95	11257
Surkirsebær	200	7,25	1450	192	7,03	1349	195	6,94	1353
Søtkirsebær (moreller)	381	39,63	15099	377	39,13	14752	376	38,05	14306
Sum frukt	13277	8,36	110977	13202	8,49	112079	13264	8,54	113300
Jordbær	7514	19,18	144118	7615	19,67	149787	7723	19,65	151756
Bringebær	1249	20,79	25966	1279	19,92	25477	1294	20,05	25944
Solbær	604	7,74	4674	624	7,61	4748	638	7,46	4759
Stikkelsbær	112	14,99	1678	156	14,87	2319	132	17,09	2255
Rips	417	13,56	5654	581	13,69	7953	491	13,95	6849
Sum hagebær	9896	18,40	182090	10255	18,56	190284	10278	18,64	191563

A Kvantumsenhet: 1000 stk Prisenhet: Kr/stykk

B Kvantumsenhet: Ant.potter Prisenhet: Kr/potte

Tabell 8.3. Hagebruksprodukter, normaliserte regnskaper (forts.)

	Revidert regnskap 2002			Foreløpig regnskap 2003			Budsjett 2004		
	1000 stk	Kr/stk	1000 kr	1000 stk	Kr/stk	1000 kr	1000 stk	Kr/stk	1000 kr
Snittblomster	117971	3,60	424696	117105	3,81	446170	117105	3,89	455538
Blomstrende potteplanter A	39282	11,48	450957	39370	11,72	461416	39370	11,72	461416
Dekorasjonsplanter A	5242	10,68	55985	4140	10,19	42187	4140	10,11	41855
Utplantingsplanter A	33485	4,08	136619	29808	5,44	162156	29808	5,38	160367
Sum blomster, store gartneri	A 195980	5,45	1068257	190423	5,84	1111929	190423	5,88	1119176
Blomsterprod. i små gartneri	B 1960	5,45	10682	1904	5,84	11119	1904	5,88	11196
Sum blomster i gartnerier			1078939			1123048			1130372
Blomster utenom gartneriene	B 52294	5,45	285002	48801	5,84	284998	48469	5,88	284998
Sum blomster	A 250234	5,45	1363941	241128	5,84	1408046	240796	5,88	1415370
Distr./kval.tilsk. fr/bær/gr			44876			60114			47500
Hagebruksprodukter			2757426			2837198			2837806
A Kvantumsenhet: 1000 stk Prisenhet: Kr/stk									
B Kvantumsenhet: Kr/1000 stk Prisenhet: Kr/stk									

Tabell 8.4. Andre frø til modning, normaliserte regnskaper

	Revidert regnskap 2002			Foreløpig regnskap 2003			Budsjett 2004		
	Tonn	Kr/kg	1000 kr	Tonn	Kr/kg	1000 kr	Tonn	Kr/kg	1000 kr
Engfrø	1483	21,71	32196	1225	23,78	29131	1055	20,56	21691
Rotvekst- og grønnsaksfrø	1	363,63	364	1	428,57	429	1	363,63	364
Sum andre frø til modning			32560			29560			22055

Tabell 8.5. Pelsdyr, normaliserte regnskaper

	Revidert regnskap 2002			Foreløpig regnskap 2003			Budsjett 2004		
	Ant. ski	Kr/skinn	1000 kr	Ant. ski	Kr/skinn	1000 kr	Ant. ski	Kr/skinn	1000 kr
Reveskinn. Eksport	348506	491,57	171315	329084	486,29	160030	345000	461,51	159221
Reveskinn. Innenl. salg m.v.	11000	491,57	5407	11000	486,29	5349	11000	461,51	5077
Sum reveskinn	359506	491,57	176722	340084	486,29	165379	356000	461,51	164298
Minkskinn. Eksport	322419	208,73	67299	362751	206,16	74785	370000	204,11	75521
Minkskinn. Innenl. salg m.v.	10000	208,73	2087	10000	206,16	2062	10000	204,11	2041
Sum minkskinn	332419	208,73	69386	372751	206,16	76847	380000	204,11	77562
Pelsdyr			246108			242226			241860

Tabell 8.6. Andre kostnader, normaliserte regnskaper

	Revidert regnskap 2002			Foreløpig regnskap 2003			Budsjett 2004		
	Tonn	Kr/100 kg	1000 kr	Tonn	Kr/100 kg	1000 kr	Tonn	Kr/100 kg	1000 kr
Rensing av såkorn	16560	83,20	13778	16460	83,50	13744	16750	86,50	14489
Ensileringsmidler	19256	708,85	136496	18889	753,22	142276	18690	790,29	147705
Halmbeh.middel. Ammoniakk	A 1320	8,13	10732	1120	8,16	9139	1100	7,87	8657
Plantevernmidler			212774			186115			175020
Frakt. Korn og oljefrø	357953	6,06	21692	413703	6,47	26767	509035	6,95	35378
Frakt. Handelsgjødsel	478529	8,00	38282	491926	8,05	39600	484560	8,52	41285
Frakt. Poteter	94449	9,00	8500	94888	9,00	8540	94669	10,00	9467
Frakt. Grønnsaker	126376	20,49	25894	125201	20,98	26267	128403	21,30	27350
Frakt. Bær	3610	23,66	854	3718	24,23	901	3847	24,59	946
Frakt. Blomster	B 23797	4,01	9543	23994	4,11	9862	23769	4,17	9912
Frakt. Frukt	13503	24,33	3285	10093	24,91	2514	10544	25,29	2667
Sum frakt. Hagebruksprod.			39576			39544			40875
Fiberduk	C 3566	0,83	2960	3676	0,83	3051	3624	0,79	2863
Plastfolie i hagebruket	D 2377	2030,97	4828	2451	2000,74	4904	2416	2052,01	4958
Plastfolie i jordbruket	D 39250	3290,88	129167	40708	3269,23	133084	40729	3385,14	137873
Plastfolie inkl. inv.avgift	D 41627	3218,94	133995	43159	3197,20	137988	43145	3310,49	142831
Emballasje grønnsaker	13782	6,00	82749	13623	6,03	82210	13885	5,60	77741
Emballasje frukt og bær	23988	1,71	41021	19508	1,72	33515	20716	1,62	33628
Emballasje blomster	19598	1,58	31026	19042	1,62	30848	18276	1,67	30595
Sum emballasje. Hagebrukspr.			154796			146573			141964
Torv- og plastpotter	E 51319	308,09	15811	44204	306,58	13552	40770	335,84	13692
Dyrkingstorv	F 80	397,48	31798	86	404,13	34755	86	408,36	35119
Fyringsolje. Veksthus	G 78366	292,00	228829	75973	298,00	226400	71371	304,00	216968
Fyringsolje. Korntørker	G 6391	402,20	25705	6285	440,70	27698	6304	405,60	25569
Sum andre kostn. v/pl.prod.			1075724			1055742			1051882
A Kvantumsenhet: Tonn		Prisenhet: Kr/kg							
B Kvantumsenhet: Kv.indeks		Prisenhet: Pris indeks frakt							
C Kvantumsenhet: 1000 m2		Prisenhet: Kr/m2							
D Kvantumsenhet: Dekar		Prisenhet: Kr/daa							
E Kvantumsenhet: Ant. kart.		Prisenhet: Kr/kartong							
F Kvantumsenhet: 1000 m3		Prisenhet: Kr/m3							
G Kvantumsenhet: 1000 liter		Prisenhet: Øre/liter							

Tabell 8.6. Andre kostnader, normaliserte regnskaper (forts.)

	Revidert regnskap 2002			Foreløpig regnskap 2003			Budsjett 2004		
	Ant. besøk	Kr/besøk	1000 kr	Ant. besøk	Kr/besøk	1000 kr	Ant. besøk	Kr/besøk	1000 kr
Dyrlege	559488	360,48	201684	531247	413,34	219586	528759	421,94	223105
Veterinærmedisin			169095			158435			160019
Dyrlege og veterinærmedisin			370779			378021			383124
Kunstig inseminasjon. Storfe	B 356300	481,94	171715	349599	504,04	176212	349000	514,40	179526
Kunstig inseminasjon. Svin	B 161700	280,14	45299	158580	288,32	45722	157394	282,16	44410
Husdyrforsikring. Premie			82823			82369			87603
Husdyrforsikring. Erstatning			62140-			51744-			73717-
Frakt. Kraftfôr	C 1634848	14,10	230514	1667778	14,53	242328	1697778	14,75	250422
Frakt. Kjøtt	C 213922	10,48	22419	214880	12,33	26495	217672	12,52	27253
Frakt. Egg			7012			5640			6998
Sum a. kostn. v/husdyrprod.			868421			905043			905619
Bensin	D 7312	736,30	53838	7145	760,20	54316	7003	775,40	54301
Diesel (brenselolje)	D 112496	443,60	499032	109921	377,17	414589	107738	353,16	380488
Smøremidler (olje, fett m.v.)	D 3937	2326,00	91575	3847	2401,41	92382	3771	2449,42	92368
Skadefors. mask. m.v. brutto			232504			236858			248936
Erstatninger på maskiner			144116-			147585-			176258-
Sum a. kostn. v/redsk., mask.			732833			650560			599835
Elektrisk lys og kraft			736416			1081206			784112
Frakt. Fyringsolje	D 84757	14,31	12129	82258	14,65	12051	77675	14,86	11543
Frakt. Ensileringsmidler	E 19256	67,48	1299	18889	69,62	1315	18690	71,24	1331
Frakt. Såvarer	E 72653	370,72	26934	73511	381,03	28010	73250	388,19	28435
Sum diverse frakter			40362			41376			41309
Pelsdyrfôr, produksjon/frakt	C 61600	80,62	49662	60700	79,60	48317	60000	84,60	50760
Kontormaskiner		4642	46420	4411	10,00	44110	4197	10,00	41970
Telefon			128340			120358			113015
Porto			20253			18997			18778
Sum telefon og porto			148593			139355			131793
Yrkesskadeforsikring	F 120897	164,90	19936	141459	167,90	23751	90520	176,13	15943
Personskadeavgift til staten	G 157860	178,06	28109	154971	183,46	28431	154788	185,18	28664
Produsenttjenesten	H 17137	6698,96	114800	16203	8325,62	134900	16000	8775,00	140400
Gårdsregnskap, registrert			349942			391671			383293
Gårdsregnskap, ikke-reg.			11543			10640			12392
Sum gårdsregnskap	I 61891	5840,67	361485	58041	6931,50	402311	54500	7260,28	395685
B Kvantumsenhet: Ant.insem.		Prisenhet:	Kr/inseminasjon						
C Kvantumsenhet: Tonn		Prisenhet:	Kr/100 kg						
D Kvantumsenhet: 1000 liter		Prisenhet:	Øre/liter						
E Kvantumsenhet: Tonn		Prisenhet:	Kr/tonn						
F Kvantumsenhet: Ant. enh.		Prisenhet:	Kr/enhet						
G Kvantumsenhet: Ant. kj.tøy		Prisenhet:	Kr/kjøretøy						
H Kvantumsenhet: Antall fjøs		Prisenhet:	r/jordbruksbedrift i husdyrkontrollen						
I Kvantumsenhet: Ant.regnsk		Prisenhet:	Kr/regnsk.						

Tabell 8.6. Andre kostnader, normaliserte regnskaper (forts.)

	Revidert regnskap 2002	Foreløpig regnskap 2003	Budsjett 2004
	1000 kr	1000 kr	1000 kr
Bygningsforsikr. Premie	221960	255983	292831
Bygningsforsikr. Erstatning	190979-	210985-	234814-
Sum diverse andre kostnader	1576764	1988755	1688653
Sum ekskl.posten forskjellig	4253742	4600100	4245989
Forskjellig	297762	322007	297219
Utgifter til sjuk.lønn.ordn.	88000	88000	88000
Medlemsavgift folketrygden	130800	130800	130800
Adm.tilskudd til avløserlag	19999	18320	14000
Sum sosiale ordninger	238799	237120	232800
Andre kostnader	4790303	5159227	4776008

Tabell 8.7. Direkte tilskudd, normaliserte regnskaper

	Revidert regnskap 2002	Foreløpig regnskap 2003	Budsjett 2004
	1000 kr	1000 kr	1000 kr
Plant.i eldre frukttrefelt	338	0	0
BU-invest. tradisj. jordbruk	123850	124387	125000
BU-invest. Grøfting	6560	4136	3000
Tekniske miljøinvest.	20200	16700	15000
Tilsk. til sær. kult.l.tilt.	65000	62900	65000
Organisert beitebruk	0	12773	14600
Rentestøtte	0	451	3500
Sum utbet. Landbr.utb.fond	215948	221347	226100
Utbet. Katastrofef. pl.prod.	59690	61547	65281
Utb.fra tiltaksf. små-/fj.fe	21796	0	0
Sum fondsutbetalinger	297434	282894	291381
Areal kult.landsk.tillegg	3036451	3010348	3033059
Andre arealbas. tilsk.ordn.	222460	218160	218901
Produksjonstillegg husdyr	2251016	2235564	2286025
Driftstilskudd i melkeprod.	1306160	1248483	1201000
Tilskudd til økolog. jordb.	0	0	74700
Ufordelt beløp	0	0	35000-
Sum dir. tilsk. (underpost)	6816087	6712555	6778685
Fremme av norsk engfrøavl	1335	1495	2242
Inseminering m.v.	62154	66622	66260
Tilsk. til økologisk jordbr.	63187	75502	0
Sum utviklingstiltak	126676	143619	68502
Utbet.avløserordn.i jordbr.	1185476	1188495	1054819
Adm.tilskudd til avløserlag	19999	18320	14000
Refusj. utgifter under sykd.	173099	154477	189800
Sjukelønnsordning	88000	88000	88000
Kommunale vikarordninger	16284	14415	16000
Medlemsavgift, folketrygden	130800	130800	130800
Samdrifter	597	0	0
Tidligpensjonsordning	103810	115729	124935
Sum velferdsordninger	1718065	1710236	1618354
Sum utbet. jordbruksavt.	8958262	8849304	8756922
Erst. tilt. pl./dyresykdom	0	0	32248
Driftsplanlag m.v.	827	807	800
Tilsk. avløs. rep./HV-øvelse	1537	1081	1000
Erstatn. rovdyrsk. på husdyr	43657	50933	51000
Sum andre ordninger	46021	52821	85048
Sum direkte tilskudd	9004283	8902125	8841970